S-67
1

ŞCOALA BASARABEANĂ

REVISTA CORPULUI DIDACTIC PRIMAR DIN MUNICIPIUL CHIŞINAU
ŞI JUDEŢUL LĂPUŞNA

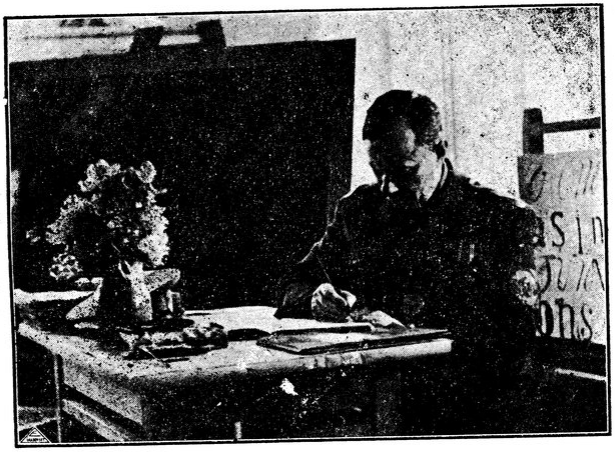

D-l Ministru D. V. Ţoni încheind procesul verbal de inspecţie la şcoala primară din comuna Mireni - jud. Lăpuşna, de sub direcţia D-lui Stratu.
(Foto V. Neaga).

ANUL VII, Nr. 5 MAIU 1939

Anul VII, Nr. 5 Mai 1939

ŞCOALA BASARABEANĂ

REVISTA CORPULUI DIDACTIC PRIMAR DIN MUNICIPIUL CHIŞINĂU ŞI JUDEŢUL LĂPUŞNA

Orientarea profesională şcolară

O consecinţă importantă a studiului individualităţii elevilor noştri este şi organizarea vieţii lor de viitor, în care profesiunea e cel mai important element.

Ne este foarte cunoscut faptul, că nu totdeauna alegerea profesiunii e de acord cu structura individuală a absolvenţilor noştri şi de aceea viaţa unora dintre ei se petrece într'o adevărată tragedie.

O îndrumare de breaslă, aşa dar, a absolvenţilor de curs primar apare mai mult decât necesară, şi ea s'a aşezat deja ca o problemă de actualitate a pedagogiei speciale, sub denumirea de orientare profesională.

Nu e cazul de a face o disertaţie despre orientarea profesională, ca problemă generală socială, deoarece despre ea a mai fost vorba în revista noastră. Vom privi chestiunea aceasta numai ca o obligaţie a şcoalei de a deschide o cale hotărîtă în viaţă absolvenţilor ei.

Totuşi o precizare a termenilor e oportună.

Numim profesiune activitatea individului, pentru care s'a pregătit în chip metodic, şi pe care o îndeplineşte în cadrul vieţii sociale. De aceea profesiunea e socotită ca o funcţie socială a individului.

Orientarea profesională este acţiunea de a indica pro-

352

МССР
Государственная
республиканская библиотека
им. Н. К. Крупской

БИБЛИОТЕКА
МУЗЕЙ ДЕЛАТ
де ... ...
... ...
РСМ

С.Х.6767

4392

fesiunea cea mai potrivită cu aptitudinile unui individ şi cu vocaţia, ce manifestă. Aceasta trebue deosebită de selecţia profesională, care este preocuparea unor întreprinderi de a alege lucrătorii cu aptitudinile cele mai potrivite pentru anumite munci, cari trebuesc îndeplinite în acele întreprinderi cu cât mai mare randament.

Pentru a face orientarea profesională a cuiva, e necesară determinarea aptitudinilor lui atât fizice, cât şi psihice. O aptitudine e o însuşire puternică, o calitate, care îl poate ajuta pe individ împreună cu altele (aptitudini) să realizeze cu succes un scop propus. De exemplu un văz foarte bun, un auz foarte fin, nişte plămâi foarte viguroşi, o musculatură foarte desvoltată, etc., când e vorba de aptitudini fizice; o memorie foarte credincioasă, o atenţie foarte disciplinată, o inteligenţă foarte vie, o simţire foarte aleasă, o voinţă foarte hotărîtă, etc., când e vorba de aptitudini psihice. E necesar a face o deosebire între aptitudine şi înclinaţie. Pe când aptitudinea e o singură calitate, aşa cum am văzut, înclinaţia e un complex de aptitudini, cari fac pe om capabil de a se manifesta cu pricepere într'un domeniu de activitate. De exemplu înclinaţia spre muzică, înclinaţia pentru desen, înclinaţia la studiu ştiinţific, etc.; înclinaţia pentru muzică presupune următoarele aptitudini foarte strâns legate între ele: auz fin, distincţia exactă a sunetelor, imaginaţie muzicală, dragoste de melodie, perseverenţă în activitatea muzicală, etc.

Mai contează în orientarea profesională şi cunoaşterea defectelor mai evidente, grave, cari pot deveni contraindicaţii pentru unele profesiuni. Astfel un individ, având toate aptitudinile necesare a fi un excelent casier, dacă are defectul hoţiei, nu e bun pentru această funcţiune. Un altul inteligent, cult, simpatic, etc., dacă e foarte violent ori nesociabil nu e bun pentru profesiunile misionare; nu e bun de învăţător, preot, profesor, etc. Aceste defecte prohibitive se numesc defecte contraindicate.

Orientarea profesională mai trebue să aibă în vedere şi vocaţia unui individ. Aceasta e chemarea ce o simte cineva pentru un gen de activitate. Aci joacă mare rol elementul

afectiv; plăcerea susţinută, interesul, dragostea pentru acea activitate sunt elementele cele mai importante ale vocaţiei. Foarte deseori această vocaţie nu e pusă de acord cu capabilitatea individului în alegerea profesiunilor şi atunci descoperim medici, cari se ocupă mai mult de literatură, preoţi cari se simt mai atraşi de viaţa frivolă, magistraţi, cari se ocupă cu mai multă pasiune de construcţia aparatului de radio, ş. a. m. d. Aceasta se mai poate uneori explica şi prin faptul că unii indivizi au aptitudini valabile pentru domenii diferite, poate chiar opuse, şi nu s'a pus prea mare atenţie asupra succesului de viitor. Alteori nepotrivirea se explică şi prin faptul că în alegerea profesiunii au jucat rol şi considerente streine de aptitudinile individului-victimă din punct de vedere profesional. Se amestecă adesea dorinţa părinţilor, idealul nestudiat al aspiranţilor la profesiune, consideraţii de ordin material, oarecari tentaţii, etc. De pildă un medic vrea să-l facă pe feciorul lui tot medic, pentru a-i lăsa moştenire cabinetul şi poate şi clientela; un preot are aceeaş dorinţă pentru a i se perpetua numele în partea locului; un agricultor are poate în vedere ca averea să rămână în familie; un inginer urmăreşte aceeaşi ambiţie, poate, din amorul propriu de a fi determinat pe copilul lui la aceeaşi specialitate, etc. Unii tineri vor să se facă ofiţeri din dragostea de uniformă, alţii ar dori să devină medici ori ingineri, în speranţa că vor câştiga bani mulţi, ş. a. m. d.

Mai e necesar să se aibă în vedere în opera de orientare profesională şi un amănunt important. Aptitudinile nu apar toate la aceeaşi vârstă, iar aptitudinile vârstei nu apar în acelaş timp la toţi indivizii. Joacă rol aici tara ereditară, forţa vitală personală, influenţa mediului, care poate fi încurajatoare sau opresivă, etc., etc., etc.. Pentru aceste motive orientarea profesională trebue făcută cu foarte mare precauţie; iar acest fapt trebue să-l aibă în vedere şcoala primară mai mult decât cea secundară, de oarece la sfârşitul şcolarităţii primare unele aptitudini nu se manifestă (spiritul ştiinţific, perseverenţa artistică, etc.) iar alte însuşiri nu prezintă încă intensitatea unei aptitudini evidente (gândirea logică, sociabilitatea, conştiinţa morală, etc.). Ori gradul de

manifestare a unei aptitudini e însuşi miezul problemei orientării profesionale.

Faţă de aceste ultime considerente obligaţia şcoalei primare de orientare profesională apare puţin întunecată; cu atât mai mult, cu cât această orientare trebue să pună pe un făgaş sigur pe viitorul profesionist şi cu atât mai mult, cu cât spiritul nou al vieţii cere de la individ întâi siguranţă, inventivitate profesională şi persistenţă. Totuşi nu trebue trasă concluzia, că o orientare profesională a absolvenţilor de curs primar ar prezinta o mică importaaţă practică şi că prin urmare problema nu ar merita osteneala noastră; dimpotrivă orientarea profesională şcolară e foarte necesară şi de mare interes personal, social şi naţional.

Cum poate fi realizată o orientare profesională a absolvenţilor de curs primar?

Pentru absolvenţii cursului complect (de 7 clase), orientarea profesională prezintă un aspect mai simplist, deoarece ei se află la o vârstă, în care aptitudinile sunt complect evidenţiate, înclinaţiile bine definite, iar vocaţia mai mult sau mai puţin vădit manifestată. Aci se poate vorbi în suficientă cunoştinţă de cauză la o alegere de profesiune; aceasta cu atât mai mult cu cât uneori însăşi cursul complimentar apare ca un început de pregătire profesională. Aşa de exemplu ar fi cazul acelora, cari lucrând cu pasiune la atelierul de lemnărie al şcoalei, s'au legat de acest gen de activitate şi au ajuns la un grad apreciabil de stăpânire a meşteşugului.

Mai multă atenţie e necesară la orientarea profesională a absolvenţilor de curs elementar, când ei se găsesc într'o vârstă la care unele aptitudini nu apar evidente, iar altele chiar nu s'au manifestat deloc, înclinaţiile sunt variabil definite, iar despre vocaţie trebue vorbit cu oarecare prudenţă.

In tot cazul, şi în situaţia absolvenţilor de curs complect şi în aceea a absolvenţilor de curs elementar, technica ar putea fi următoarea:

O primă grijă va fi aceea de a reliefa aptitudinile şi defectele contra indicate ale absolventului. De aceea e foarte important lucru a i se face în prealabil un examen medical pe cât posibil mai serios.

Dacă s'a dresat fişa individuală şcolară cu oare care interes şi obiectivitate, atunci alegerea aptitudinilor şi semnalarea defectelor se are oarecum de-a gata. In cazul lipsei unei atari fişe, arătăm două posibilităţi după osteneala, pe care învăţătorul ar fi dispus să o acorde chestiunii. O procedare ar fi cercetarea ştiinţifică a aptitudinilor prin metoda testelor combinată cu observaţiile personale şi cu rezultatele progresului şcolar. O a doua procedare este determinarea aptitudinilor prin metodele curente empirice. In acest din urmă caz învăţătorul respectiv va trebui să acorde special un oarecare timp de meditaţie asupra fiecărui elev, făcând apel la spiritul de observaţie, la puterea de amintire, eventual la vre-o anchetă informativă, consultând când e cazul şi pe colegii, cari au lucrat la clasa în care se găsea pe atunci actualul absolvent, şi folosind uneori şi registrul matricol pentru a se conduce pe cât posibil şi de progresul şcolar. In chipul acesta se vor alege şi înşira pe o hârtie, aptitudinile sale fizice, aptitudinile psihice şi defectele mai alarmante.

In al doilea rând va fi necesar să aibă o consfătuire mai intimă cu absolventul pentru a afla cu siguranţă profesiunea dorită de elev, cu motivele, cari ar explica o asemenea alegere; se vor reţine şi aceste date pe hârtie.

In al treilea rând va provoca o întâlnire cu părinţii (eventual şi cu alte persoane din familie, cari ar avea ascendent asupra copilului), cu scopul de a afla şi de la aceştia profesiunea, pe care ar dori-o sau chiar ar impune-o ei copilului lor, de asemenea cu motivele acestei alegeri.

In stăpânirea acestor date învăţătorul să facă o comparaţie între aptitudinile cerute de aceste profesiuni dorite şi între aptitudinile reale ale absolventului. Această comparaţie devine uneori foarte interesantă şi plină de învăţăminte. Prin această comparaţie învăţătorul va căuta să sesizeze acordul sau desacordul şi îşi va organiza şi sfatul, ce va trebui să-l dea celor în cauză.

In sfârşit va fi necesară o consfătuire între învăţător, absolvent şi părinţi, consfătuire, care-şi are importanţa mai ales în cazul unui desacord între profesiunile dorite şi aptitudinile existente ale absolventului. Aci după doza de încă-

păţinare a părinţilor şi absolventului, învăţătorul va trebui să se arate foarte diplomat, să fie foarte prudent, înţelegător şi înarmat cu suficientă răbdare. Imi pot imagina că ar fi folositor ca învăţătorul să-şi formuleze bine argumentele de mai înainte. Va face apel la minte, la inimă şi la interes. Va accentua şi chiar exagera puţin tragedia, care se deschide viitorului profesionist în cazul unei proaste alegeri a meseriei. Rezultatul acestei conferinţe ar trebui să ducă la o cădere de acord asupra profesiunii celei mai potrivite. Invăţătorul e ţinut a înţelege din această consfătuire, dacă acceptarea părerii sale e sinceră sau de complezenţă.

Pentru absolvenţii cursului elementar consfătuirea va privi mai puţin profesiunile ca atare, cât mai mult direcţiile profesionale potrivite cu aptitudinile manifestate sau întrezărite ale elevului. Astfel se va putea spune cu oarecare siguranţă dacă absolventul va putea serios isbuti în direcţia studiilor teoretice (gimnazii şi licee teoretice, seminar, şcoală normală, etc.), sau în direcţia studiilor practice (gimnazii şi licee industriale, şcoli agricole sau technice speciale), ori în direcţia studiilor comerciale (licee comerciale, şcoli de cooperaţie, etc.), sau în direcţia profesiunilor manuale (ucenicie, practică în atelier, şcoli elementare de meserii, etc.).

In aceste situaţii învăţătorul va trebui să facă atenţi pe părinţi şi elevi asupra duratei de studiu sau pregătirii şi asupra cheltuelilor de suportat până la urmă.

Problema orientării profesionale a absolvenţilor se poate pune şi în mod oficial, oficializând scriptele.

Astfel se poate întocmi un tablou de orientare profesională, care poate fi înregistrat şi păstrat în arhivă ca un document folositor eventual şi pentru şcoală şi pentru învăţătorul, care a muncit.

Acest tablou ni-l putem închipui în modul următor:

TABLOU

de orientarea profesională a absolvenţilor de curs elementar

Nr. curent	NUMELE şi PRONUMELE absolventului	Vârsta în ani	APTITUDINI		Defecte contraindicate	Profesia dorită de absolvent		Profesia dorită de părinţi		Profesiile potrivite cu aptitudinile absolventului	Profesia la care s'a căzut de acord
			fizice	psihice		Profesia	motivele	Profesia	motivele		
1	*Ciobanu Alex.*	11	văz, sănătate, robustitate fizică	atenţie concentrată, memorie, inteligenţă	timid, şovăelnic	ofiţer	dragoste de uniformă	medic	interese materiale şi personale	Studii teoretice (liceu, seminar, şc. normală)	liceu teoretic

TABLOU

de orientarea profesională a absolvenţilor de curs complementar

1	*Axinte Ion*	16	văz.	harnic, dragoste de natură, chibzuit, inteligent	plămâni slabi, debil	notar	câştig mai bun	agricultor	au pământ propriu	agricultor	agricultor

Folosul realizat de o atare acţiune uneori poate fi nebănuit, iar alteori recunoştinţa foştilor elevi bine orientaţi va fi o răsplată mângâetoare pentru învăţător.

A contribui la putinţa de a pune pe fiecare la locul său în societate este şi o operă de adâncă binefacere, şi o operă de înalt naţionalism, realizat efectiv şi nu prin vorbe, aşa cum des se păcătueşte.

Socotim chiar o datorie de umanitate a ne interesa de foştii noştri elevi şi dincolo de vârsta şcolarităţii cursului primar, împingând ascendentul nostru până la îndepărtata lor ajutorare.

N. Dragomir

Africa modernă

Mai întâi să lămurim etimologia cuvântului. In antichitate acest continent se numea *Lybia*, nume dat de grecii din Cirenaica (Pentapolis) după poporul *Lbu* care trăia pe acolo. Mai târziu, Romanii, punând stăpânire pe Cartagena şi găsind poporul *afarici* sau *africi*, după obiceiul lor i-au considerat drept barbari, de unde numele de *Berberi africani*—păstrat până astăzi. Numele de *Africa* s'a generalizat până în Egipt şi Etiopia şi a înlocuit pe acel de Lybia, păstrat numai în colonia italiană din Tripolis. Tuaregii ar fi împreună cu Berberii, scoborîtorii acestui popor străvechiu de neam chamit.

* * *

Când zicem Africa modernă, parcă n'are sens. Toată lumea ştie că Africa face parte din lumea veche. In realitate, afară de Egipt şi ţărmul Mediteranei, tot restul a rămas un continent virgin, până la sfârşitul sec. 19-lea. Să ne gândim că nici nu s'au împlinit optzeci de ani, de când Speke a descoperit izvoarele Nilului şi s'a desenat cursul Congo-lui, aşa încât avea dreptate un mare astronom francez când afirma în pragul secolului nostru, că mai bine cunoşteam suprafaţa lunei, decât suprafaţa Africei! Cea dintâi hartă complectă a continentului african a fost tipărită la Bruxelles, abia în 1932! Cari sunt cauzele că Africa a intrat atât de târziu în istoria lumei? Să le înşirăm pe scurt: ţărmurile drepte fără scobituri; două mari pustiuri lipsite de apă; păduri virgine foarte întinse; fluvii cu cataracte improprii navigaţiei; animale sălbatice, insecte şi reptile veninoase, precum şi oameni canibali; toate au contribuit să sporească an cu an, lista neagră a martirologului african! Să pomenim pe cei mai ce-

lebri în ordine alfabetică: Arnot, Bruce, Bellefonds, Barth, Burton, Binger, Baker, Brazza, Clapperton, Caillé, Caillaud, Camerun, Chalet, Caron, Crampel, Champollion, Capello, Denham, Debono, Duveyrier, Emin-pacha, Flatters, Foucauld, Faidherbe, Fourneau, Grant, Gallieni, Gentil, Gordon, Hourst, Rocher de Hamburg, Ivens, Dr. Krapf, Livingstone, Laing, Lamy, Largeau, Lenfant, Mateuci, Marchand, Miani, Fr. Maison, Mungo Park, Nachtigal, Overwey, Oudney, Pinto, Richardson, Rohlfs, Stanley, Speke, Souillet, Toutée, Vogel, Wissman, plus atâţia aviatori, cu toţii, eroi jertfiţi pe altarul ştiinţei; unii asasinaţi, alţii masacraţi, alţii dispăruţi şi cei mai mulţi morţi de boală sau de oboseală.

* * *

Cea mai veche şi mai solidă civilizaţie pe care o cunoaşte istoria, este civilizaţia egipteană, ale cărei monumente nepieritoare şi astăzi le admirăm pe Valea Nilului; dar Egiptenii au fost un popor agricol şi ţnu s'au întins pe valea Nilului decât până în ţara Etiopiei, de care pomeneşte şi Eratostene din Alexandria. Fenicienii pe corăbiile lor, din ordinul Faraonului Nechao, s'au scoborît pe marea Roşie şi au ajuns până în ţara Ophirului—din dreptul Zambezului de astăzi. Se crede chiar că au ocolit Africa, revenind pe la coloanele lui Hercule. Romanii n'au depăşit niciodată Sahara. Cel mai meridional monument roman s'a găsit la Fezzan. Pe timpul lui Nero, nişte gladiatori au urcat Nilul, dar n'au putut trece de mlaştinile Bahr—el—Gazalului. Pe apă Cartaginezii au scoborît ţărmul de apus până la Sierra Leone de astăzi. Tocmai în sec. 7-lea Arabii cu ajutorul cămilei adusă din Asia, au traversat Sahara, intrând în contact cu Negrii sudanezi, cărora le împrumută religia musulmană şi înfiinţează două sultanate, la Timbuctu şi Bornu. Pe mare, scobor ţărmul de răsărit până în dreptul golfului Sofala, întemeind sultanatul de Zanzibar. Când în sec. 16-lea Portughezii ajung la capătul de sud al Africei cu Bartolomeu Diaz şi descoperă un nou drum la Indii cu Vasco de Gama, au fost conduşi pe oceanul Indian de piloţi arabi. Olandezii vin după dânşii în sec. 18-lea stabilindu-se sub numele de Buri în

Africa australă, apoi Englezii în Gambia, Francezii în Algeria şi Senegal, Spaniolii în Canare, Germanii în Togo şi Camerun, Belgienii în Congo şi Italienii cari îşi creiază colonii, cei din urmă.

Astăzi Africa este o moşie europeană. In sec. trecut, tot mai existau câteva state libere: Transvaal, Orange, Abisinia şi Marocul. Astăzi n'a mai rămas decât Liberia şi Egiptul; dar minunea Africei moderne au făcut-o Europenii cu aviaţia şi numai dela 1920 încoace.

Mi-aduc aminte că imediat înainte de războiu era în toată Africa numai un singur aerodrom: la Heliopolis. Astăzi sunt 3000 aerodroame, civile şi militare. Numai insula Madagascar are 160. Avioanele — aceste păsări mecanice — sbor cu uşurinţă peste mări, pustiuri, păduri virgine şi chiar munţi cu zăpezi eterne, iar piloţii înfruntă cu un curaj fără precedent, trombele de nisip, cicloanele, ploile torenţiale şi căldurile de 60°. Ei trebuie să cunoască perfect harta ţinutului şi problemele în legătură cu meteorologia. Din cauza aerului rar (înălţime sau temperatură) decolarea e lungă, iar aterizarea se face brusc. Vieaţă rătăcitoare plină de osteneală şi emoţii, dar incomparabilă prin lumină, variaţie de decor şi voinţă de a învinge!

Pentru ţările noastre civilizate cu tramvaiu, trenuri şi vapoare, aviaţia e un lux; pentru Africa, care reprezintă abia 7% din populaţia globului, cu localităţi la mii de km. departe de ocean şi la sute de km. depărtate între ele, *aviaţia e o necesitate.* Numai avionul poate face legătura între fierul Scandinaviei şi aurul Transvoalului! Astăzi nu mai există în Africa un singur negru care să nu fi văzut în viaţa lui un avion, pe când sunt peste 80% cari n'au văzut niciodată o locomotivă! Până şi animalele sălbatice s'au deprins cu pasărea mecanică, iar sbârnâitul motorului abia face pe elefant să-şi ridice trompa sau pe bivoli să alerge în cerc.

Progresele aviaţiei, au sporit atât de vertiginos relaţiile politice şi economice între Europa şi Africa, încât astăzi putem vorbi de continentul *Eurafrica* ca şi de continentul *Eurasia.* $\frac{4}{5}$ din cumpărăturile Africanilor provin din Europa

şi $\frac{9}{10}$ din cumpărăturile Europenilor, vin din Africa. Mediterana nu mai desparte, ci leagă; Algeria nu mai e colonie franceză, ci *la France d'outre mer!* Cât priveşte bariera grozavă a Saharei, graţie avionului, e ca şi cum a dispărut. Marele axe franceze: Paris—Dakar (prelungită în fiecare săptămână cu Brazilia şi Argentina), Paris—Kotonu (Dahomey), Paris—Brazzaville, Paris—Tananarive; axa engleză, Londra—Cap, (prin Egipt, unde sunt şi două curse de hidroavioane); axa belgiană, Bruxelles—Leopoldville şi axa italiană, Roma—Tripolis—Addis-Abeba, nu mai sunt închipuiri, ci realităţi; curse regulate poştale, cu pasageri şi mărfuri, circulând neîntrerupt tot anul.

Itinerariile hebdomadere ale avioanelor sunt tot atât de precise ca şi liniile de navigaţie maritimă, căci nimeni nu poate să ocolească aerodromurile cari au depozite de benzină şi nici nu se poate expune a zbura deasupra zonelor interzise. Chiar trecerea frontierelor se face prin anumite puncte, unde se prezintă paşapoartele vizate ca şi în călătoriile terestre. Insulele mici şi pustii cari până acum erau socotite ca moartea navigatorilor, astăzi având aerodroame şi depozite de esenţă, sunt socotite ca salvarea aviatorilor! Astfel: Fernando Noronha şi Sf. Paul din Atlantic sau Jean de Nuova din canalul Mozambicului. Cursa Air-France care urmează coasta apuseană a Africei şi cursa Mermoz, care traversează Atlanticul din Brazilia la Senegal, au ajuns să serbeze jubileul de 500, fără nici un accident de persoane! Să dăm numai un exemplu: Ciadul e centrul de gravitate al continentului african, acolo unde se încrucişează cele 2 axe: C. Verde—Guadarfui şi C. Bon—C. Bunei Speranţe; e o răspântie de drumuri comerciale şi o întrunire a graniţelor dintre 6 ţări. Ei bine, cu antediluviana cămilă mergeai dela Alger la Ciad în 3 luni; cu auto [1]) călătoreşti în 18 zile, iar cu avionul numai 19 ore!

* * *

[1]) Pentru cari s'au tăiat drumuri chiar în pădurile virgine, trăversându-se fluviile pe pontoane.

Aviaţia a permis studierea continentului african în amănunte. Să dăm câteva recente rezultate ştiinţifice:

a) Cea mai mare cantitate de ploaie cade în golful Guineea (11 m. pe an) unde tot anul termometrul nu variază decât cu 3°, în timp ce la tropice nu plouă decât odată la 5 ani (Hoggar) şi diferenţa de temperatură între zi şi noapte atinge 40°!

b) Pe munţii înalţi dela ecuator sunt zăpezi eterne cu gheţari de tip pirenian (atârnaţi sau suspendaţi) [1]). Acolo sus, temperatura nu scade niciodată mai jos de 8°. Pe Ruvenzori gheţarii se scobor până la 4200 m (pădurea virgină nu se ridică mai sus de 3800 m); pe Kenia gheţarii se opresc la 4800 m. iar pe Kilimandjearo la 5700 · Pe Mawenzi (5350 m) nici nu există! Se poate ca aceste massive vulcanice să fi avut mişcări epirogenetice, dar adevărata cauză a acestei variaţii, stă în umezeala aerului. Ruvenzori primeşte cele mai multe precipitaţiuni, de aceia nu se poate urca decât în Decembrie sau Iunie. Acolo sunt gheţarii cei mai lungi, căci este o mare legătură între umezeala aerului şi lungimea gheţarului, care nu se topeşte nici la +3°. Cu cât mergem spre răsărit scad ploile [2]).

c) In Madagascar şi Zanzibar e mare diferenţă de climă între coasta apuseană şi răsăriteană (ca şi în Japonia). Asemenea la capul Bunei Speranţe e o diferenţă permanentă de 10° între apele Atlanticului şi ale Indianului; de aici negură şi furtuni grozave (ca şi la capul Horn).

d) Pădurea virgină (hylaea) e mult mai întinsă decât cum se vede prin atlasele şcolare. Ea se întinde pe o lăţime de 3000 km. dela Say pe Niger până la Zambez, iar în longitudine din Liberia până la marele lacuri. In această pădure şi aerul şi apa sunt otrăvite! aerul e încărcat cu emanaţii puternice de esenţe tari, fermen-

[1]) Dacă se poate muri de frig pe ecuator, tot asemenea poţi muri înecat de un ued în mijlocul Saharei.

[2]) In Alpi, gheţarii se scobor până la 2800 m.

taţii şi putrezire, iar apa e otrăvită cu infusorii şi micro-organisme.

e) In Congo s'au descoperit vulcani în activitate ca şi Teneriffe din Canare. Chiar în iarna aceasta vulcanul Nyamlagira a distrus mii de hectare pădure şi plantaţii, primejduind vieaţa elefanţilor, cari erau ameninţaţi să ardă de vii.

f) Guma arabică vine din Sudanul oriental, nu din Arabia. Sunt multe păcăleli de acestea geografice! Pălăriile de Panamà vin din republica Ecuator; pânza de americă din India; cea indiană din Rouen (Franţa); alunele americane vin din Africa, etc.

g) Negrii sudanezi sunt blânzi. Europenii îi caracterizează drept nişte copii mari şi admiră la dânşii perfecţiunea mersului. Piciorul negrului e ca o paletă şi degetele mobile o resfiră ca pe un evantaiu, care se adaptează perfect terenului; la deal degetele trag, la vale frânează. Pielea de pe talpă e scorţoasă şi nu se zgârie de pietre. Mişcarea şoldurilor e deasemeni remarcabilă. Negrul când merge nu se uită în jos, ci drept înainte. Niciodată nu cade, chiar când are sarcini pe cap.

h) Higienă la negri nu există şi nici nu pot pricepe. Se spală pe picioare în amont şi beau în aval. Se feresc de izvoarele limpezi şi beau din bălţi pline cu infuzorii. Mănâncă chiar carne putredă, deşi mirosul le e foarte desvoltat. Se crede că numai astfel s'au imunizat contra bolilor, cari lovesc fără cruţare pe Europeni. E ceva moştenit atavic. Intrebuinţează în schimb foarte des, mirodeniile şi în special nuca Kola. Majoritatea negrilor sudanezi sunt mahomedani.

i) Aţi auzit de negri lutherani îmbrăcaţi în costum european de vară? Există în Tanganika! Dar ştiţi că există şi negri blonzi cu pielea arămie? Cine poate şti originea acestei corciturі?

j) Europenii se feresc a-i învăţa altă limbă, de aceia găsim în Kenia, Negri cari nu ştiu englezeşte şi în Madagascar, malaezi cari nu ştiu franceza.

k) In Africa australă se vorbeşte olandeza şi en-

gleza. In Cairo limba arabă şi franceză; în Karthum limba engleză şi greacă. In răsăritul Africei există din Somalia până în Mozambic, mii de negustori Hinduşi cari speculează pe Negri, ca şi Chinejii pe Malaezii din extremul Orient.

* * *

In Africa modernă au apărut oraşe mari, pe cari nici nu le găsim în atlasele şcolare sau în manualele de geografie. Astfel Nigeria are drept capitală Lagos (nu Kuka); Uganda are drept capitală Mengo; Tanganika are pe Moshi (nu Dar-es-Salam); Kenia are pe Nairobi; Congo francez pe Brazzaville; Congo belgian pe Leopoldville; Kamerun pe Duala; Dahomey pe Kotonù; Guiana portugheză pe Bolama şi Rio de Oro pe Vila Cisneros (chiar pe tropic). Câteva din ele au aspect cu totul european. Astfel Leopoldville are spital, catedrală, muzeu, lumină electrică furnizată din catataractele Congolui (Stanley-pool, un rezervor imens de 35 km. lungime) şi cale ferată pe care circulă la fiecare 5 m. câte un tren! Nairobi (1800 alt.) cu o climă foarte sănătoasă şi cer mai mult senin, are un mare otel (Stanley), muzeu de naturale, străzi betonate şi automobile. Stanleyville (pe ecuator) are otel cu bae! *Tamanrasset* (pe tropic în Sahara) are parcuri cu vegetaţie exotică, otel, strand şi multe statui.

In Orange există mare activitate industrială în oraşe cu numiri europeneşti, cari nici nu se pomenesc prin atlase: Marsala, Utrecht, Newcastel, Belfast, Frankfurt, Bordeaux, etc...

* * *

Să spunem şi un cuvânt de foastele colonii germane, pe cari cu atâta dreptate le revendică prin discursuri cancelarul Hitler. Atât Togo, Kamerun, Tanganika cât şi Africa de vest, deşi sub mandat francez sau englez, au rămas până astăzi germane. Capitala Africei de vest este Windhök, la 1300 alt. Peste tot se vorbeşte limba germană. Otelul se numeşte Rheinischer Hof. Liceul este german şi are 700 elevi. In librării se vede Mein Kampf de Hitler. Tanganika asemenea e germană. Moshi e o capitală germană. Kilimandjaro

— cel mai înalt vulcan din Africa — a fost explorat de germani. O şosea pentru auto, urcă în serpentine până la 2000 m. (ca şi pe Kenia). In 1937 a fost traversat în ski. D-l Reusch l-a urcat de 30 ori. Cel mai înalt vârf (urcat până acuma numai de 12 persoane) se numeşte Kaiser Wilhelm Spitze (6010 m.) Sunt trei case de adăpost înzestrate cu tot confortul: Iohannes Hütte (2400 m.) Peters Hütte (3800 m.) şi Kibohütte (5000 m.) Celelalte piscuri, ca: Hans Meier (6065 m.) Bismark (5900 m.) Ghilman Spitze (5815 m.) au toate numiri nemţeşti. Francezii cari au investit mari capitaluri în Kamerun şi Togo, protestează contra revendicărei acestor colonii. Germanii însă declară şi prin vorbă şi prin scris că nu renunţă la ceea ce a fost a lor, iar coloniştii aşteaptă numai ordinul Führer-ului, ca să se ridice cu toţii ca un singur om! Este falsă părerea că aceste colonii germane nu preţuesc nimic; putem afirma contrarul, că în tot continentul african nu există colonii mai bogate în subsol, mai roditoare şi cu clima mai sănătoasă, ca fostele colonii germane. Numai Uganda şi Kenia pot fi comparate cu ele.

* * *

Să mai arătăm un aspect al Africei moderne. Se ştie că fauna africană e una din cele mai bogate faune de pe glob, dar fiindcă vânatul se făcea fără chibzuinţă, această faună era ameninţată cu distrugerea complectă. De aceea s'au luat măsuri. Dela 1927 nu mai au voe de a prinde şi a împuşca animalele, decât numai vânătorii cu permise pentru grădinele zoologice şi muzee de naturale. Elefanţii cari erau sacrificaţi câte 60.000 pe an, acum sunt prinşi, li se tae fildeşii cu anestesiere şi apoi sunt lăsaţi în libertate. Numai bivolii sălbateci şi crocodilii pot fi vânaţi fără permis. Pentru crocodili s'au pus chiar premii, căci astăzi populează toate fluviile şi lacurile africane (afară de Orange). Cine aduce 1000 ouă dela asemenea reptile, primeşte frumoasă recompensă, căci caimanii ucid câte 100.000 negri pe an!

Pentru protecţia faunei africane, belgienii şi englezii au îngrădit două parcuri imense. Parcul belgian se numeşte Albert şi se află la apus de marile lacuri, iar cel englez se

numeşte Krügger (în Transvaal). Aceste parcuri au fiecare o suprafaţă cât Belgia şi sunt îngrădite cu palisade înalte de 5 m. şi prevăzute cu ţepi de bambu, peste care nici un animal nu sare. In interior sunt savane, mlaştini şi şosele asfaltate cari merg în toate direcţiile. La porţile de intrare trebuie să predai armele, păstrând numai aparatul fotografic. Parcurile sunt deschise dela 6 dim. până la 6 seara, iar circulaţia se face în automobile cu geamuri, care merg cu viteză de maximum 20 km. pe oră. Nimeni n'are voie să scoboare din maşină (păzită de gardieni) şi dacă un animal stă culcat pe şosea, nu e voe de claxonat. Trebue să aştepţi ca el singur să se scoale şi să plece. Animalele trăesc în mediul lor natural, păstrându-şi toată vitalitatea şi originalitatea, în libertate absolută. Se hrănesc singure şi pentru aceasta se păstrează o proporţie studiată mai dinainte. La 60 lei corespund 5000 antilope. Tot englezii au înfiinţat în Tanganika un al doilea parc imens, la răsărit de lacul Victoria—parcul Seregenti—în 1937,—Toată fauna africană este reprezentată. In centru se află reşedinţa administratorului şi a personalului, Banagi. In ultimii ani s'au făcut studii foarte serioase în domeniul ştiinţific. In Sahara s'au creat multe oaze artificiale cu izvoare artesiene. Ori unde se sondează, se dă de straturi aquifere, de sigur provenite din ploile subecuatoriale, cari să pare că formează sub Sahara un basin comun, căci izvoarele artificiale fac să scadă debitul celor naturale. Lângă Salah s'a descoperit o suprafaţă mare plină cu trunchiuri de arbori silificaţi – ca şi în Egipt—coarne din muflon fosile şi mai multe staţiuni neolitice cu instrumente de silex şi desenuri în piatră. De asemenea pe Ruwenzori s'a constatat că odinioară gheţarii se scoborau până la 3700 m. iar azi s'au retras la 4200 m. Toate acestea ne arată clar că în Sahara a intervenit o mare schimbare de climă. Chiar astăzi pustiul se întinde în fiecare an cu 1 km. spre sud, iar la nord a ajuns în Lybia până la ţărmul Mediteranei.

Stăpânirea europeană care mai înainte nu era efectivă decât numai până la 20 km. departe de ţărm, azi cu ajutorul automobilului şi a aviaţiei s'a întins şi în interior, dar e veşnic primejduită prin răscoala triburilor indigene conduse

357

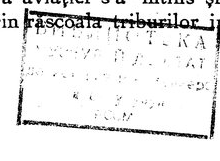

de şefi războinici, cari pândesc ocazii (ca în timpul marelui război) să alunge stăpânirea albilor. De aceea capitalele mai tuturor coloniilor europene sunt situate la marginea mării. Africa a fost în ultimul timp teatru a mai multor războaie: anglo-bur ($3^1/_2$ ani) la finele secolului trecut, turco-italian (1912), franco-marocan (1934), italo-abisinian (1937) şi acum e pe tapet chestia Tunisului şi a Somaliei franceze, ca să nu mai vorbim de revendicările germane. De curând (1938) germanii au debarcat în sudul Somaliei italiene unde şi-au construit şi o bază navală la Kismayu (pe ecuator) ceea ce a făcut pe englezi să trimeată trupe în Kenia.

Oricât s'ar certa puterile europene pentru împărţirea moşiei africane, nu trebue de uitat că dacă pentru geologi Africa e continentul roşu, pentru geografi e continentul negru. Republica Liberia, înfiinţată ca şi San Dómingo, de negri veniţi din America, se dezvoltă sub influenţa doctrinei lui Monroe. *Africa a africanilor* se aude din zi în zi tot mai clar. Europenii mai au şi clima ca duşman de moarte. Vreţi profeţii? Să ne oprim mai bine la realităţile prezente şi să lăsăm profeţiile pe seama fakirilor.

Gh. Raşcu

Iohann Gottlieb Fichte şi misionarismul său naţional

Iohann Gottlieb Fichte reprezintă în Germania veacului al 18 şi începutul celui de al 19, una din cele mai interesante figuri, nu numai din punctul de vedere al unui creator de filosofie idealistă, sistem controversat dar plin de îndrăsneţe ascensiuni, dar şi din punctul de vedere politic. Atitudinea sa din această din urmă perspectivă, pornind din misionarismul umanitarist de care atmosfera veacului trăitor a Revoluţiei franceze era îmbibată, sfârşeşte prin a se ancora în cel mai pur şi mai entuziast naţionalism, creator de conştiinţi şi unitate de neam. Departe ca această schimbare de atitudine să constituie o inconsecvenţă, ea apare mai curând ca una din acele minunate intuiţii ale condiţiilor noi de viaţă de a cărei ascultare atârnă însăşi soarta acelui neam.

Intr'adevăr Iohann Gottlieb Fichte, a înfăţişat, ce e drept, în prima perioadă a acţiunii politice pe misionarul ideilor Revoluţiei franceze. Lucrarea sa „Revendicarea libertăţii de a gândi pe lândă prinţii Europei" este impregnată peste tot de ideologia revoluţiei. Această atitudine apare şi mai categorică în „Contribuţiuni destinate a rectifica judecăţile publicului asupra Revoluţiei franceze", unde, sprijinind în întregime expunerea principiilor pe „Contractul Social" al lui J. J. Rousseau, izbuteşte a justifica revoluţia nu numai pe baze filosofice dar şi politice.

Ziarul Tronului şi Altarului „Eudaemonia" îl numeşte „marele slujitor al idolului Raţiunii" şi „Agent secret al Revoluţiei".

Schimbarea radicală a aspectelor politice, face ca Fichte,

acest „apostol al umanităţii" să ia atitudine cu totul opusă cosmopolitismului său accentuat. Până la ocuparea Germaniei de către Napoleon, el văzuse în Revoluţia franceze „întruchiparea menirei liberatoare şi regeneratoare a popoarelor într'un singur stat cuprinzător al întregei omeniri".

Pentru Fichte „Adevăratul patriot este cosmopolit" iar omenirea „este idealul superior pentru orice spirit civilizat".

In cursul său asupra: „Caracterelor fundamentale ale spiritului secolului" ţinut la Universitatea din Berlin la anul 1804—1805, Fichte afirmă categoric că „Patria europeanului creştin şi într'adevăr civilizat nu poate fi decât Statul Europei, care ocupă rangul cel mai înalt în scara civilizaţiei".

Sub presiunea noilor condiţii politice, creiate orin expansiunea napoleonială, statelor germane, sdrobite prin luptele dela Iena şi Auerstaet, activitatea spirituală a lui Fichte din mistic-umanitaristă se direcţionează către naţionalism integral.

Atmosfera pentru naţia germană, e tot mai grea, tot mai apăsătoare. Nu se mai vede acum prin nimeni şi nicăiri vreo putinţă de scăpare. Reîntoarcerea către propriile puteri, către inepuizabila vitalitate şi orgoliu de rasă, e calea unică de mântuire. Aceasta e justa intuiţie a aristocraţiei culte din acea vreme.

Şi cum pe calea armelor nu mai e cu putinţă nici o redresare, o reacţiune puternică de *refacere morală* e calea cea mai indicată de urmat pentru a se ajunge la salvarea poporului german. Deoarece rădăcina răului era de sigur desmembrarea atât de accentuată a statelor germane, lipsa lor de unitate şi conştiinţă de naţie, ceeace se impunea din capul locului, logic şi imperativ, era îndrumarea către o nouă educaţie a poporului german, la care se impunea firește a se alătura toţi cei cari aveau în mâinele lor torţele culturii vremii.

Trebuiau, în primul rând, *caractere tari,* capabile de cel mai categoric sacrificiu.

Astfel, reprezentanţi ai culturii germane, ca Schlegel, Adm Müller, Arndt, Kleist, nu văd decât un singur leac pentru mântuirea Prusiei: *însufleţirea sentimentului naţional,*

întoarcere la cultura germană, la isvoarele autentice de energie.

Astfel, Arndt în „Geist der Zeit" scrie: „răul de care suferă patria cel mai mult, este slăbirea caracterelor; istoricii n'au inimă; poeţii, izolaţi, fără legătură cu poporul şi prin urmare fără acţiune asupra lui, rămân închişi în turnul lor de ivoriu; criticii n'au nici lărgimea de vedere, nici imparţialitate; publiciştii sunt, în cea mai mare parte, suflete laşe şi josnice. Germania este un haos de moliciune, de rafinamet intelectual şi despotism; generaţia prezentă seamănă cu un bătrân căzut în copilărie. Ea care se adora pe ea însăşi, iat-o trezită din lunga ei iluzie. Ce sentiment poate fi mai sfâşietor decât acela de a nu mai fi nimic, de a nu mai putea nimic! Nu există omenire fără popoare, nici popoare fără cetăţeni liberi. In furie mi-am cunoscut patria şi am învăţat a o iubi" (citat din „Kant şi Fichte" de Luproix, trad. Mihăilescu pag. 232).

Sub imboldul acestei acţiuni de redeşteptare naţională, clasele culte încep a părăsi atitudinea de imitaţie a culturii franceze, adâncindu-se în cea germană. Se ţin o serie de prelegeri asupra valorii artei şi literaturii germane. Se accentuiază tot mai mult cultul superiorităţii rasei germane şi tot ceeace ar putea constitui temei de încredere şi valorificare etnică.

Insuşi Fichte, el care susţinuse cu atâta entuziasm dreptatea revoluţiei şi cosmopolitismul, înţelege lecţia dată de împrejurări şi caută ca ea să fie pătrunsă de contemporani.

Părăsind poziţia umanitarismului utopic şi fără senz în faţa împrejurărilor grave ale naţiei sale, reia principiile din „Prinţul" de Machiavelli:

„In materie de relaţii dela popor la popor nu există fraternitate şi nici umanitarism. Vecinul este faţă de vecin totdeauna dornic să se întindă în dauna acestuia, să-şi îndrepte asupra lui sfera sa de acţiune. Prinţul nu trebuie să creadă în fraternitate, fidelitate, loialitate şi pe baza lor să se depărteze de legile eterne pe care raţiunea le prescrie pentru fiinţa statelor". (Leon Xavier: Fichte et son Temps, vol. II).

Incă din 1806 el solicitase să pună în serviciul Regelui

puternicul său dar oratoric, pentru însufleţirea armatei, pe care voia s'o urmeze, dar fu refuzat. Refugiat din cauza armatelor franceze, la Copenhaga, reveni la Berlin la 1807. Aci începu Fichte seria celebrelor sale „Cuvântări către Naţiunea germană", a căror vehementă şi tumultos elan nu era întru nimic împiedecate de riscul de a fi împuşcat ca agitator de către trupele franceze. Nici una din primejdiile cari pândeau la fiecare pas, n'au reuşit a-i tempera vigoarea cuvântărilor. Nimic nu-l intimida. Nici sgomotele trâmbiţelor şi tobelor armatelor ocupante, care adesea treceau pe sub ferestrele sălii, unde glasul celebrului profesor rostea aceste cuvântări către naţia germană, nici chiar numeroşii spioni cari adeseaori se strecurau în sala de curs. Nu putea tocmai el, care cerea tinerimei din înălţimea catedrei de unde predica, sacrificiul jertfirei de către ins, dar dătător de viaţă patriei, să se sustragă de pericole, oricât de imediate şi de grave ar fi fost ele. Numai astfel putea fi consecvent cu imperativele pe care le înfăţişa.

Şi astfel, în intervalul de timp dela 13 Decemvrie 1807 la 20 Martie 1808, Fichte pronunţă cele 14 discursuri.

Ele începeau prin a arăta atmosfera actuală a Germaniei învinse, necesitatea ei de redresare şi singurul mijloc de a ajunge la aceasta, *acela de transformare a educaţiei.*

Leacul nu putea fi găsit decât studiind în prealabil boala. Şi boala de care suferise şi suferea încă Germania, era spiritul fals şi rău direcţionat al educaţiei, în sens individualist şi strict egoist.

Ajutorul pentru refacerea situaţiei, spune Fichte, nu poate veni însă nici dela om, nici dela Dumnezeu, nici dela una din împrejurările ce s'ar putea găsi eventual în câmpul posibilităţilor *ci din însăşi fiinţa neamului.*

E necesar a remarca dintru început, că în construirea sistemului său de educaţie, Fichte este călăuzit de principiile marelui pedagog elveţian Pestalozzi, cu care de altminteri avea intense legături de prietenie încă din vremea când fusese la Zürich şi de al cărui sistem de educaţie se entuziasmează atât dn mult, încât Fichte considera pe Pestalozzi ca omul ales de Providenţă pentru a efectua regenerarea dorită

şi pentru a face ca omenirea să înţeleagă „Doctrina Ştiinţei".

Sistemul de educaţie preconizat de Fichte, ţintea nu la regenerarea morală a câtorva indivizi numai, ci viza întreaga colectivitate, Naţiunea în totalitatea ei.

Naţia germană trebuie să constituie un singur stat. Dacă poporul german se găsea despărţit, aceasta se datora unor factori de ordin artificial. Şi numai prin amintirea continuă a calităţii de germnan, s'ar putea realiza individualitatea naţională, independentă, prin care să se prevină, ruina totală a naţiunii.

Izbânda nu vine nici din forţa braţelor, nici din valoarea armelor ci din *vigoarea sufletului.*

Şi cauza răului de faţă, spune Fichte, nu rezidă decât în profundul egoism al vremii, egoism nu numai la conducători ci şi la cei conduşi (Cuvântarea I-a al. 10 şi 15).

Individual, stăpânitorul sau stăpânitul, până acum nu s'au gândit decât la bunul lor trai, uitând colectivitatea din care făceau parte integrantă şi pentru care trebuiau să ştie să-şi jertfească, la nevoie, interesele lor particulare sau chiar existenţa.

Legătura dintre individ şi colectivitate, continuă Fichte se întemeie pe interesul particular al acestuia, pe temere şi speranţă, motive de ordin inferior. Trebuie găsită o nouă legătură între ins şi fiinţa colectivă, legătură superioară — aceia de aprobare şi dezaprobare morală, fără a fi legată de frică sau de speranţă (cuvântarea I-a al. 17).

Vechea educaţie dădea câteva icoane poate şi îndemnuri numai; asupra vieţii morale, dar nu le dădea suficientă viaţă, încât copilul să simtă pentru viaţa morală „acel fior de iubire arzătoare şi dor".

Educaţia veche n'a ajuns până la rădăcinele emoţiilor şi mobilelor vieţii spre a o influenţa spre mai bine. N'a fost „arta care să facă oameni", această artă trebuind să fie găsită de acum încolo. In sistemul de educaţie vechiu, poporul pe care se bizuie fiinţa colectivă a neamului a fost complet privat de educaţia de care se bucura numai un număr mic de inşi, clasa nobilă de sus.

In noul sistem de educaţie trebuie să dispară orice

deosebire de clasă. Numai astfel educaţia va fi o educaţie specific naţională.

Un astfel de sistem a şi fost pus în practică, spune Fichte, de către Pestalozzi, rămânând numai a-l adopta.

Astfel regenerarea naţiunei nu este cu putinţă pentru Fichte decât printr'o educaţie morală şi naţională, căci numai prin regenerarea morală a insului şi a naţiunei se va ajunge la o regenerare politică.

Pe de altă parte însă, regenerarea morală nu se poate înfăptui fără o educaţie energică, care să facă din individ un om şi care să priveaască întregul popor.

Dar ceeace revine permanent ca preocupare esenţială în cuvântările lui Fichte, este ca educaţia să-şi păstreze continuu linia ei naţională. Un popor nu există fără patriotism. Pentru Fichte, poporul şi patria sunt imaginile eternităţii în timp. El defineşte poporul ca „urmarea nepieritoare a tuturor voinţelor care caută să realizeze o aceiaş ordine de lucru".

„Un popor în toată puterea cuvântului se compune dintr'un ansamblu de indivizi cari trăesc la un loc aceiaş viaţă şi se creiază singuri, prin ei înşişi, din punct de vedere material şi social".

Educaţia nouă, stârpind egoismul, căutând a subordona sentimentele inferioare, sentimentelor superioare ale existenţei, făcând ca pretutindeni şi oricând să domnească adevărul, binele şi iubirea, singurele care determină ordinea în viaţa individuală şi socială, va face prin aceasta ca generaţia ce se naşte să se îndrepte către realizarea superioară a existenţei.

Fichte caută să lege sistemul său de educaţie cu acel al lui Pestalozzi. La el, spune Fichte, găsim îndrumarea cea mai bună (cuvântarea 10). Acest mare geniu, spiritualizat prin muncă, sacrificiu şi dragoste pentru cei umili, a izbutit a ridica poporul din starea de adâncă mizerie, creind într'adevăr o superioară educaţie naţională.

Expunând astfel sistemul său, Fichte se întreabă care va fi factorul însărcinat cu îndeplinirea acestui plan. *Statul*, răspunde el.

Dând toată posibilitatea de desvoltare noilor generaţii,

pe baza sistemului de educaţie conceput, Statul oricând va avea la dispoziţie o armată pe care n'a mai văzut-o nici un secol până acum. Şi dacă statul şi-ar da toată osteneala şi ar face toate eforturile pentru îndeplinirea acestei educaţii, noua generaţie, spune Fichte, va fi realizată nu în mai mult de douăzecişicinci de ani. Şi dacă nu se va găsi nici un om de stat care să înţeleagă gravitatea şi importanţa acestei probleme, Fichte cere ca realizarea să pornească din iniţiativă privată, îndreptând acest apel către marii proprietari şi asociaţiile din diversele oraşe ale Germaniei, care vor întreprinde opere de educaţie, până când Statul, convins de noul sistem prin realizările obţinute, va lua în sarcina sa această grijă.

In ultimele cuvântări, Fichte, cu o elocvenţă neîntrecută şi cu o putere de convingere şi argumentare excepţională, face apel la toţi oamenii ce deţin cultura vremii şi la Prinţii germani să înceapă o nouă viaţă de muncă şi de sacrificiu pentru salvarea Patriei.

„Momentul este decisiv" spune el, „Trebuie sau să pierim sau să lucrăm" !

Efectul acestor cuvântări a fost considerabil. Tipărite fără întârziere ele s'au răspândit în toate statele Germaniei, exercitând o influenţă din cele mai animatoare. O nouă viaţă spirituală şi civică începe a-şi lua avânt, acolo unde mai înainte, haosul, egoismul, platitudinea şi indiferenţa pentru binele colectiv, domneau. Universităţile încep să-şi înţeleagă rostul lor naţional. Studenţii intră în lupta angajată pentru organizarea Statului nou şi promovarea patriotismului. Profesorii, savanţii, conducătorii politici se îndreaptă spre Iverdon spre a vedea pe marele Pestalozzi popularizat de Fichte, căutând a-i pătrunde mai adânc şi direct sistemul său de educaţie. Se constituiesc organizaţii — centre de cultură — în oraşe, se creiază institute de educaţie. O nouă viaţă morală, întemeiată pe ideia datoriei şi spiritului de sacrificiu, se revarsă pe tot cuprinsul Germaniei. Humboldt, Stein, Schleiermacher, Göethe, se alătură de Fichte în această acţiune. Şi Germania îşi începu era de refacere.

Fichte n'a avut însă fericirea să-şi vadă roadele sublimelor

lui sacrificii, dar pe mormântul său stă scris, pentru toate timpurile şi generaţiile naţiei:

„Şi cei înţelepţi vor străluci ca strălucirea cerului; şi acei cari au dus pre mulţi spre dreptate—ca stelele; veşnic şi deapururea".

Pe linia actualităţii, Iohann Gottlieb Fichte se situiază ca un precursor al naţionalismului, ca nouă spiritualitate.

Cuvântările lui către naţiunea germană, pot constitui deopotrivă de fertile îndemnuri, şi pentru alte popoare, acele care vor să-şi realizeze destinul de Neam şi să se valorifice cu adevărat creator, înlăuntrul unei realităţi etnice de sine stătătoare.

Constantin Cumpătă
Profesor

Calităţile unui învăţător

Aruncând o privire de ansamblu acestei chestiuni, suntem oarecum forţaţi în însăşi interesul subiectului, de a proceda la o delimitare a calităţilor învăţătorului: sunt calităţi didactice, cultivate, desăvârşite şi apreciate de şcoala care formează pe învăţătorul de mâine şi sunt calităţi, care deşi îşi au origina în şcoala normală, totuşi desăvârşirea lor neefectuându-se decât în contact cu viaţa, aspectul le este condiţionat în primul rând de atitudinea pe care o va adopta noul învăţător.

Primele calităţi, trecând printr'o serie de probe, destul de serioase, presupunem că învăţătorul care şi-a făcut pregătirea într'o şcoală normală, le posedă într'un grad satisfăcător, ipoteza contrarie fiind înlăturată de însăşi obţinerea titlului de învăţător şi deci discuţiunea lor nu ar contribui cu nimic la conţinutul subiectului. Rămân însă celelalte calităţi, care se desăvârşesc în contact cu viaţa şi de natura cărora va fi influenţată în cel mai înalt grad, personalitatea învăţătorului ca factor cultural.

Numai aceste din urmă calităţi vor forma preocuparea noastră şi vom încerca a le schiţa.

Poporul nostru românesc a fost un popor de martiri. Născându-se în vremi de răscoliri de popoare, pruncia i-au întunecat-o năvălirile barbare, care aproape un mileniu i-au sfârtecat trupul şi sufletul. A avut nenorocul să fie mărul discordiei între nişte vecini, pe cât de puternici şi hrăpăreţi, pe atât de răi. Această vitregie externă, a fost complectată de o altă vitregie internă, poporul românesc neavând o nobilime patriotică şi umanistă. Boierul era cel mai neînduplecat exploatator al poporului şi pentru a-şi menţine nişte

privilegii personale, uşor a trecut la duşmanii ţării, cu arme şi bagaje. Aşa se explică de ce rând pe rând, sau chiar în acelaş timp, boierimea românească era când cu Turcii când cu Ruşii, când cu Leşii sau Ungurii. Aceste apucături au înstrăinat nobilimea de sufletul poporului şi procesul de înstrăinare a fost şi mai accentuat de suprapunerea elementelor fanariote peste cele autohtone. Boierimea se înstrăinase complect de popor. Din cauza aceasta, sufletul românesc s'a retranşat în clasa ţărănească şi a dăinuit acolo, sub formele lui specifice, însă neevoluat. Elementele care ar fi putut ridica specificul românesc la rangul de mare civilizaţie, dezertaseră dela datoria lor.

Aşa s'ar explica dece în epoca noastră de renaştere, privirile ni s'au întors către popor, unde am regăsit adevăratul suflet românesc şi pentruce astăzi, când vrem să ne afirmăm ca o entitate naţională, privirile noastre trebue să se îndrepte tot către popor.

Înstrăinarea nobilimei româneşti, cred că s'ar datori în prima linie individualismului exagerat al românului, care în orice împrejurare, pune mai presus interesele personale decât pe cele colective. Acest individualism feroce, a fost verificat de popor şi atunci când prin vreun concurs de împrejurări un om din tagma de jos, se ridica pe-o treaptă socială mai superioară; elementul ridicat îşi uita origina şi chiar se întorcea împotriva celor dintre care se ridicase, ca cel mai crunt asupritor (renegaţii şi ciocoii; ţiganul ajuns împărat). Aceste experienţe de veacuri, au făcut pe românul din popor să piardă orice încredere în elementele streine de clasa lui socială şi mai ales în cele declasate din tagma ţărănească. El nu mai are încredere şi nu aşteaptă îndrumare decât dela cei dintr'o clasă cu dânsul; dela cei care simpatizează felul lor de trai şi nu se ridică cu nimic împotriva tradiţiei bătrâneşti.

Aceasta fiind mentalitatea poporului nostru, isvorîtă dintr'un lung şir de decepţii, este o condiţie de prim ordin a învăţătorului, calitatea *de a nu depăşi cadrul vieţii ţărăneşti*, ci rămânând într'însa cu tot bagajul său de cunoştinţe şi cu toată puterea sa civilizatorie, să acţioneze spre un ţel cul-

tural. In toate manifestările sale însă să rămână ţăran: un ţăran civilizat, cult şi care să caute a ridica viaţa sătească la un nivel mai ridicat. Ridicarea satului să se producă nu printr'un împrumut, ci printr'o desăvârşire a existenţei actuale. Luând viaţa ţărănească ca bază de plecare, să se construiască şi să se ridice pe această bază, până la cele mai înalte puncte ce pot fi atinse. Menţinerea strictă pe această bază, ar ridica cu timpul specificul românesc la rangul de mare civilizaţie. Nu extensiunea, ci intensiunea să fie coeficientul de progresiune al acestei vieţi.

In felul acesta învăţătorul poate sta pe-o treaptă superioară ţăranului, păstrându-şi totuşi locul său în rândurile ţărănimei. El nu mai este un declasat şi deci privit cu neîncredere. Activitatea lui va fi privită cu bucurie şi încununată de succes. Cu această calitate, învăţătorul şi-a asigurat o poziţie temeinică şi rodul activităţii lui viitoare, va depinde de felul cum va utiliza această poziţie.

Un învăţător care s'ar comporta ca mai sus şi în felul acesta şi-ar asigura simpatia şi încrederea satului, poate să păşească curajos la lucru. Cunoştinţele dobândite în şcoală sau chiar prin autodidacticism, să caute să le reverse şi să le aplice mediului în care trăeşte. Comoara cunoştinţelor sale s'o pună în circulaţie, nu s'o ţină tezaurizată în sine căci cunoştinţa, cuvântul şi fapta — este ca şi banul: cu cât are o circulaţie mai activă, cu atât are valoare mai mare, iar cunoştinţa care nu este pusă în circulaţie, nu are absolut nici-o valoare pentru societate.

Invaţătorul, prin chiar situaţia lui, este un împrăştietor de cunoştinţe şi un generator de viaţă nouă şi perfecţionată. Trebuie aşa dar *să fie activ.* Activitatea lui este o garanţie că cunoştinţele dobândite nu vor rămâne încrustate în tainiţile cerebrale, ci se vor revărsa ca un mănunchi de raze asupra celor dimprejurul său, încălzindu-i cu lumina lor dătătoare de viaţă nouă şi constantă.

Activitatea învăţătorului trebuie însă înţeleasă în sensul de acţiune culturală, căci nu orice fapt constitue un aport cultural. Invăţătorul înainte de a fi învăţător este om şi în mod fatal, va face fapte cărora nu li se poate pretinde un

caracter cultural. In interesul însă al acţiunii culturale, activitatea ca om a învăţătorului, trebuie să fie de aşa manieră încât, dacă nu constituie activitatea culturală, ce puţin să nu o contrarieze sau mai explicit, învăţătorul una să predice şi alta să facă; ci pe cât posibil, activitatea lui ca om, să fie o ilustrare a celor predicate de dânsul.

Iată deci o altă calitate a învăţătorului, care decurge din acea a activismului: *consecvenţa* şi mai ales consecvenţa cu sine însuşi.

Ca o urmare a celor de până aici, urmează că învăţătorul trebuie să fie un model viu de moralitate, conştiinţă civică şi patriotism. Moralitatea învăţătorului nu trebuie să fie o atitudine impusă de situaţia lui socială, în care caz ar fi dogmatică, pedantă şi rece, ci trebuie să isvorească spontan dintr'o conştiinţă morală superioară (formată prin educaţie şi mai ales pe cale de deprinderi) creatoare, iertătoare şi plină de avânt. In privinţa aceasta, cuvintele pline de-un adânc înţeles ale Mântuitorului: „Cel ce se simte fără de păcat, să asvârle întâiu cu piatra" să-i fie un îndreptar al activităţii morale, căci D-zeu nu vrea moartea păcătosului, ci îndreptarea lui.

Suntem o societate omenească şi deci avem în structura socială şi inerentele scăderi ale firei omeneşti. Aceste scăderi au căutat să fie corectate prin legea morală şi cum din cele mai vechi timpuri s'a constatat că această lege nu este suficientă, s'au dat societăţii şi legi civile, a căror nerespectare atrage după sine o sancţionare chiar în decursul acestei vieţi. Aceste legi ne garantează bunul mers al societăţii, şi nerespectarea lor, mai ales când frâna morală este la un nivel scăzut, ne-ar arunca într'un haos de bestialitate şi degradare umană, care ar periclita însăşi viaţa omenirei. Este deci de o mare importanţă acceptarea din convingere şi respectarea acestor legi; iar pentru o mai temeinică primire şi respectare a lor, oamenii trebuiesc lămuriţi asupra necesităţii şi justeţii acestor legi. La ţară unde avem de-a-face cu cea mai întunecată pătura a societăţii, învăţătorului îi revine sarcina de a fi propovăduitorul acestor legi şi executorul lor cel mai fanatic. Prin vorba lui, prin faptă, să caute

a lumina pe oameni asupra acestor reguli de convieţuire, care deşi de multe ori au un caracter forţat, totuşi nu sunt făcute decât spre binele nostru general. Pe lângă lumina care ar aduce-o în această chestiune, învăţătorul ar fi şi cel mai *strălucit exemplu al ordinei.*

Spuneam mai sus că învăţătorul trebuie să fie un model viu de patriotism. Această afirmaţie se face întotdeauna şi cu orice ocazie. Asupra înţelesului acestei afirmaţii nu s'a discutat însă decât foarte puţin şi fugitiv, deci fără adâncimea necesară subiectului. Acestei lipse de înţelegere a conţinutului atribuim noi faptul, că astăzi prin patriotism se înţelege mai mult un discurs înflăcărat la 10 Mai, în costumul naţional de rigoare, o manifestaţie sgomotoasă şi buclucaşă în contra evreilor sau alte acte similare. Cine înţelege aşa patriotismul, este greşit şi învăţătorul trebuie să aibă patriotismul ca o virtute de pură calitate, pentrucă el este în permanenţă în serviciul patriei şi atunci când în momentul suprem va fi chemat să-şi jertfească sângele său pe altarul ei, aceasta să nu constitue decât ultima afirmare a sentimentului ce i-a călăuzit viaţa şi faptele.

Pentru aceasta, învăţătorul *ca bun patriot* să nu înceteze niciun moment a ţine trează conştiinţa naţională a locuitorilor, cultivând dragostea săteanului de petecul lui de pământ şi înlănţuindu-i într'o legătură de nedistrus, să facă pe om frate cu pământul; să întreţie şi să întărească credinţa noastră strămoşească, care sub pavăza ei ca sub o aripă ocrotitoare ne-a păstrat fiinţa şi caracterul nostru românesc în decursul vitreg al veacurilor; iar faptele eroice ale strămoşilor, strecurate cu maiestrie în sufletul sătenilor, să aprindă acestora dragostea de ţară, tron şi lege şi să formeze firul electrizator în momentele când patria îşi va chema fiii să-şi aducă prinos sângele lor pe altarul ei.

D. Barbu

Repartizarea posturilor în învățământul primar

Incontestabil, că învățătorul este și trebuie să rămână — la sate mai ales — elementul cel mai lucrativ și productiv totodată. E natural să fie așa și pentru considerentul că e creiat în acest scop.

Am cetit într'unul din numerele ziarului „Curentul" un articol, privitor la repartizarea posturilor în învățământul primar, — articolul semnat de Ion Dincă, învățator în comuna Balinț— Severin.

Colegul Dincă preconizează o repartizare mai rațională a posturilor în învățământul primar și adaptată la nevoile și realitățile vieții românești.

Are dreptate!

Și dacă așa ar fi cazul, n'am avea nimic împotrivă.

Reflectând însă bine asupra celor afirmate de d-l Dincă, rămâi surprins și ajungi în acelaș timp la constatarea că afirmațiunile și concluziile d-sale sunt încrustate de atâtea amănunte eronate, lucruri, cari, dac'ar fi traduse în fapt — nu numai că n'ar ghida la promovarea școalei naționale, dar ne-am întoarce cu zeci de ani.

E drept, că există învățători la sate care conduc câte 3—4 și chiar 5—6 clase. Desigur, că e un inconvenient și pentru bunul mers al școalei și e și o supraîncărcare pentru acei învățători. Există, de asemeni cazuri, mai cu seamă la orașe, când un învățător are 30—40 elevi și mai puțin. Nu înseamnă că dacă aceștia din urmă pot da un randament mai satisfăcător tocmai pentrucă au un număr mai redus de elevi, — Ministerul Educației Naționale să vină cu o măsură în sensul de a statornici

fiecărui dascăl un număr de 80—90 elevi de clasă. Şi aceasta, pentru ce? Pentrucă aşa vrea d-l Dincă; pentrucă în unele sate, unii învăţători conduc câte 5—6 clase cu câte 100—120 elevi. Unul din aceşti fericiţi o fi probabil şi D-l Dincă.

Apoi: cursul superior dela şcoalele cu un singur post şi cu până la 40 elevi în cursul inferior, să fie obligat a merge la o şcoală dintr'o comună vecină cu mai multe posturi, — spune d-l Dincă.

Aici a scrântit-o rău colegul Dincă. Ia închipuiţi-vă că s'ar pune în aplicare acest dute-vino dela un sat la altul?! Nemaipomenind de greutăţile materiale şi locomoţiune, colegul Dincă nu ştie probabil că scopul învăţământului supra-primar este de a făuri braţe şi elemente capabile pentru o îndeletnicire practică,—tocmai în spiritul, nevoile şi realităţile satului unde copiii au văzut lumina zilei.

Iată de ce, după părerea mea, — învăţător adevărat este acela care-i fecior de ţăran — robul pământului, — plecat din vatra satului şi revenit la aceiaşi vatră.

Dar d-l Dincă mai uită un lucru esenţial: repartizarea posturilor în învăţământ e condiţionată în afară de chestiunile de ordin pedagogic şi administrativ şi de buget. Are însă dreptate când spune că această problemă nu uşoară; aş putea spune că e mult prea importantă şi depăşeşte cu mult cadrul unui articol.

Repet: problema e prea importantă şi soluţionarea ei trebuie să intre în cadrul unei legiuiri, care nu poate să înglobeze în paragrafele ei decât perfectarea învăţământului primar din toate punctele de vedere.

P. Crihan

Gimnastica respiratorie şi băile de soare

In secolul al XX-lea, veacul copilului şi al sportului, veac ce va însemna pentru istoria omenirii reîntoarcerea către natură, observăm cu toţii un fenomen îmbucurător; — medicina se debarasează pe zi ce trece de balastul impus de laboratoarele chimice, şi începe să studieze mijloace simple de tratament. Cu paşi siguri şi repezi, alergăm către o sănătate menţinută şi redată de tot ce ne poate da natura: aer, soare, apă şi plante.

Medicina, care până astăzi a fost apanajul celor avuţi, se leapădă de acest aristocratism uzat şi cu forţe noi, reîntinerite, se întoarce către cei obijduiţi, punând la dispoziţia lor mijloace de tratament simple şi necostisitoare. Medicina a luat în primire corpul omenesc privindu-l ca ceva ce face parte din natură, din acest tot complex ce ne înconjoară, studiind posibilitatea de a aplica legile naturii, la existenţa omenirii şi a omului în parte.

Se vorbeşte cu toată seriozitatea de influenţa hormonilor asupra organismului întreg, de magica forţă a marelui simpatic, de puterea necunoscută şi nebănuită a magnetismului personal, ce poate acţiona în bine sau rău, soarta unui ins — de corpul astral, ce ar forma o dublură a corpului nostru.

Se studiază din ce în ce mai mult puterea terapeutică a hipnotismului, punând la dispoziţia medicinei şi pedagogiei un factor nou — sugestia, care este un instrument indispensabil acestor două ştiinţe şi cu ajutorul căreia se pot realiza adevărate minuni. Au răsărit, în acest secol mistic, laboratoare fantasmagorice, unde profeţi noi şi vrăjitori ai timpului practică gesturi stranii, cuvinte cabalistice, formule abracadabrante, ce sunt la dispoziţia celui mai simplu muritor. Aşa a fost Coué, cu forţa ce o manipula cu atâta dibăcie — sugestia şi autosugestia; aşa este Freud cu psihoanaliza lui, tot aşa e şi Voronov etc. Nu mai vorbim de acei pionieri ce sapă cu dârzenie din rutina înrădăcinată puternic în sufletul comun al omenirei.

Am venit cu aceste date cunoscute de toată lumea, pentru a-mi fi arme de apărare în tratarea acestui subiect delicat, ca gimnastica terapeutică. Aceste fapte ce astăzi nu sunt contestate de nimeni—ne dau realitatea situaţiei—omul e sănătos, e dispus, e vesel, muncitor şi harnic atunci când îi sunt sănătoase glandele endocrine acest laborator vast şi magic al organismului omenesc.

In industria farmaceutică există medicamente ce pot acţiona într'un fel sau altul asupra glandelor, dar astăzi medicii sunt unanimi în dezaprobiul ce-l aduc acestui fel de tratament.

Voronoff şi Dartigues au încercat înlocuirea glandelor uzate cu altele tinere, aceste altoiri nu-şi exercită acţiunea decât pentru 2–3 ani, operaţia poate fi repetată, dar... nu de noi, cu punga atât de slabă. Şi atunci profităm din plin de experienţele medicilor, cari au constatat de exemplu că tyroida este influenţată foarte mult de respiraţie. Că glandele endocrine se alimentează prin băile de soare şi lumina (raze ultra violete).

Cunoscând principiul că glandele se acţionează sau se exercită una pe alta prin simpatie, e destul de clar că atunci când excităm una din ele (cum e bunăoară–tyroida) celelalte se resimt.

E atât de simplu–respiraţi şi veţi exciţa tyroida în bine, încălziţi-vă la soare şi veţi pune în acţiune suprarenala, hypofiza, ovarele sau testiculele. E simplu de tot, e prea simplu şi tocmai pentru că e prea simplu--nu suntem dispuşi să dăm crezare acestor adevăruri cunoscute încă de Iogi (sistemul de respiraţie al Iogilor). Dar se naşte întrebarea—cum să mai respirăm, doar aceasta se face automat, în fiecare clipă? La soare suntem zilnic? etc..

Respiraţia noastră nu e normală, dacă aţi observa felul D-vs. de a respira, veţi constata că în plină activitate, în timpul acestei respiraţii, este abdomenul şi nici decum toracele–locul unde se află plămânii—a căror funcţie ar fi ca în timpul respiraţiei să ridice întregul coş al pieptului–şi invers în timpul expiraţiei.

Inţelepţii acestei urgisite omeniri au luptat şi luptă cu

Am venit cu aceste date cunoscute de toată lumea, pentru a-mi fi arme de apărare în tratarea acestui subiect delicat, ca gimnastica terapeutică. Aceste fapte ce astăzi nu sunt contestate de nimeni—ne dau realitatea situaţiei—omul e sănătos, e dispus, e vesel, muncitor şi harnic atunci când îi sunt sănătoase glandele endocrine acest laborator vast şi magic al organismului omenesc.

In industria farmaceutică există medicamente ce pot acţiona într'un fel sau altul asupra glandelor, dar astăzi medicii sunt unanimi în dezaprobiul ce-l aduc acestui fel de tratament.

Voronoff şi Dartigues au încercat înlocuirea glandelor uzate cu altele tinere, aceste altoiri nu-şi exercită acţiunea decât pentru 2–3 ani, operaţia poate fi repetată, dar... nu de noi, cu punga atât de slabă. Şi atunci profităm din plin de experienţele medicilor, cari au constatat de exemplu că tyroida este influenţată foarte mult de respiraţie. Că glandele endocrine se alimentează prin băile de soare şi lumina (raze ultra violete).

Cunoscând principiul că glandele se acţionează sau se exercită una pe alta prin simpatie, e destul de clar că atunci când excităm una din ele (cum e bunăoară—tyroida) celelalte se resimt.

E atât de simplu—respiraţi şi veţi excita tyroida în bine, încălziţi-vă la soare şi veţi pune în acţiune suprarenala, hypofiza, ovarele sau testiculele. E simplu de tot, e prea simplu şi tocmai pentru că e prea simplu—nu suntem dispuşi să dăm crezare acestor adevăruri cunoscute încă de Iogi (sistemul de respiraţie al Iogilor). Dar se naşte întrebarea—cum să mai respirăm, doar aceasta se face automat, în fiecare clipă? La soare suntem zilnic? etc..

Respiraţia noastră nu e normală, dacă aţi observa felul D-vs. de a respira, veţi constata că în plină activitate, în timpul acestei respiraţii, este abdomenul şi nici decum toracele—locul unde se află plămânii—a căror funcţie ar fi ca în timpul respiraţiei să ridice întregul coş al pieptului—şi invers în timpul expiraţiei.

Înţelepţii acestei urgisite omeniri au luptat şi luptă cu

îndărătnicie contra rutinei, au cerut şi cer o viaţă conformă cu cele mai elementare şi simple principii, au preconizat sisteme de tratament şi longevitate cu un singur scop—menţinerea luciditătei mintale până la cele mai adânci bătrâneţi—tragedia omenirei de azi.—Iogii au practicat sistemul de respiraţie, sistem menit de a curăţi sângele cât mai bine de materii otrăvitoare, iar acest sânge pur să scalde bietul creier, dispensându-l de intoxicaţie.

Dar, să lăsăm să vorbească Victor Pouchet, a cărui elocvenţă e mărită şi de faptul că e doctor.

„A respira e sinonim cu a trăi", zice el în cartea sa „Calea fericirei" pag. 27, — „după cum a expira sau a-şi da suflarea este sinonim cu a muri". O rea respiraţie micşorează vitalitatea, aduce bătrâneţea timpurie şi moartea înainte de vreme (mai ales moartea celulelor nervoase—aş zice).

Supra respiraţia consistă în a exagera lărgimea mişcărilor respiratorii, pentru a dubla, tripla, quadrupla doza de oxigen absorbit zilnic.

Plămânul ca organ de secreţie internă, este în relaţie cu fiecare organ; de fiecare dată când excitaţi plămânul prin respiraţie, excitaţi şi faceţi să funcţioneze mai bine celelalte glande.

Respiraţia realizează masajul automat al organelor abdominale, lucrează asupra ficatului, secreţiunei biliare, intestinelor şi rinichilor. Ea distruge toxinele şi resturile. Trăiţi deci în aer liber, apartamente ventilate, ferestre deschise noaptea.

Nu lăudaţi flanela şi nu criticaţi curentul de aer.

Toţi fără excepţie, chiar cei cari au fericirea de a avea pieptul mare şi respiraţie largă, trebuie să facă de zece ori pe zi, zece mişcări de gimnastică respiratorie, unii pentru ca să se antreneze, alţii pentru ca să se întreţină. Această gimnastică s'ar putea face în două mişcări şi ori unde.

Mişcarea întâia: Trageţi aerul încet pe nas, ridicând, puţin, claviculele în sus şi omoplaţii îndărăt, în timpul inspiraţiei lărgiţi la maximum-toracele; câteva clipe opriţi respiraţia.

Mişcarea două: Daţi aerul afară încet tot pe nas, lăsând uşor în jos claviculele.

Acestea le spune Pouchet, doctor vecinic tânăr, vecinic bine dispus şi sănătos.

Acest obiceiu de a respira normal îl putem capăta din copilărie, preocupare ce trebuie s'o aibă învăţătorul în timpul orelor de educaţie fizică, o respiraţie bună, o ventilare totală a plămânilor şi un obiceiu pentru toată viaţă — *obiceiul de a respira larg, plin şi cu nesaţiu.*

Puneţi la dispoziţia copiilor baloane de umflat, camere de bicicletă, spirometre. Antrenaţi copiii să-şi reţină cât de mult respiraţia (normal la copii 30—40 secunde, la adult 50 secunde, se poate ajunge ca timpul să se mărească cu 10 secunde).

Nu uitaţi că copiii noştri (români) dorm în condiţiuni neigienice, lipsiţi de aer tocmai noaptea, când sângele cere cât mai mult oxigen.

Incercaţi efectul acestei suprarespiraţii asupra D-stră înşivă, ca să vă puteţi da seama cât mai bine de puterea miraculoasă a unor exerciţii simple, prea simple, cum am mai spus.

* * *

Cu tot veacul al XX-lea în care trăim, suntem departe de fond, ne bucură forma, aspectul exterior şi pentru a-l păstra intact, pentru a salva aparenţele, jertfim totul, chiar sănătatea.

Suntem de mult în posesia unor adevăruri indiscutabile, unor legi—axiome şi totuşi persistăm în ignoranţă. Care din noi nu ştie, n'a auzit de binefacerile aduse omenirei de lumină soare şi aer şi totuşi — totuşi stăm pe loc, detestăm aceste adevăruri — le dispreţuim oarecum, — pierzând ceasuri, zile, ani, atât de preţioşi pentru sănătatea şubredă a întregului popor de copii de sub supravegherea noastră.

E atât de dureroasă această voinţă de a persista în cele vechi — încât te înneacă mânia, te înăbuşe neputinţa de a striga tuturor din toată puterea plămânilor : „destul, treziţi-vă odată din lenea seculară, aruncaţi-vă de pe voi haina con-

venienţilor stupide şi daţi sănătate copiilor prin orice mijloace, fie chiar ridicule".

E această josnică, stupidă şi neîntemiată teamă de ridicul —„ce va zice satul". Prostie!

Daţi copiilor soare, aer, lumină, apă!

Daţi sănătate!

Adesea îmi pun întrebarea: oare există undeva la noi o şcoală să aibă peluze amenajate, unde copiii s'ar bucura copilăreşte de soare — în pielea goală şi sub supravegherea învăţătorului?

Nu cred!

Am adus destule dovezi pentru a demonstra forţa ce o prezintă glandele cu secreţie internă şi excitaţiile dătătoare de viaţă ce le exercită aerul şi soarele asupra lor, dar nu cred că a-şi putea găsi termenii potriviţi, convingători pentru a determina colegii să profite de soarele de Mai.

Începeţi discret, aduceţi copiii în locuri dosite, ferite de oameni, aruncaţi D-tră cămaşa, rămâneţi pe jumătate gol, convingeţi copiii s'o facă şi ei. Veţi sta pentru început 10 minute, după care o fricţiune puternică cu o cârpă aspră muiată în vasul cu apă anume adus. Pe zi ce trece—durata băiei de soare se măreşte — scăzând pudicitatea, dispare ruşinea, copiii se arată goi pe jumătate în faţa oamenilor—arşi de soare, cu pielea lucind de curăţenie şi respirând normal. Numai în acest fel veţi face adevărata educaţie fizică.

Nu uitaţi că ţăranul nostru nu-şi arată pielea la soare până la moarte.

Pentru cei ce au un cât de vag sentiment a ceeace înseamnă corpul pentru spirit, studiul educaţiei fizice din punct de vedere al intereselor poporului român îi apar ca o datorie. Căci un educator nu are dreptul să uite un adevăr simplu: că el nu creşte un copil oarecare, ci pe copilul care aparţine poporului său (Şt. Bârsănescu).

Şi nu pot crede că între învăţători s'ar găsi unul care să nu-şi dea seama de ceeace prezintă corpul pentru spirit.

Încă odată: respiraţie, soare, apă.

Le avem la îndemână.

Petru Ţanţu

D-l ministru D. V. Ţoni la Chişinău

Sâmbătă 13 Mai, d-nii miniştri D. V. Ţoni *şi* V. Jinga *au fost oaspeţii Chişinăului. La gară, înalţii oaspeţi, întovărăşiţi şi de d-l* Stanciu Stoian *— directorul general al înv. primar-normal din min. ed. naţionale, au fost întâmpinaţi de autorităţile şcolare, străjereşti, ad-tive, corp didactic, elevi, eleve, străjeri, străjere şi un public numeros.*

Consiliile de administraţie ale cooperativelor şcoalelor primare din Municipiul Chişinău — în întâmpinarea D-lui Ministru D. V. Ţoni.
(Foto V. Neaga).

A făcut o deosebită impresie prezenţa în gară a unităţilor cooperative de pe lângă şcoalele primare.

Dela gară, oaspeţii s'au îndreptat la banca „Spiru Haret", unde li s'a servit ceaiul. In numele corpului didactic, d-l Grigore Bălan, preşedintele băncii a relevat în câteva cuvinte activitatea cooperatistă în genere, elogiind personalitatea celor doi miniştri.

D-l ministru Jinga a făcut o inspecţie amănunţită băncii „Spiru Haret", rămânând pe deplin mulţumit de activitatea băncii şi de felul cum este condusă.

La ora 11 au avut loc la sala eparhială desbaterile adunării generale a Federalei „Codrul".

Intre timp, d-l ministru D. V. Ţoni a avut o consfătuire cu autorităţile şcolare şi cu fruntaşii inv. primar, dând îndrumări şi instrucţiuni cu privire la bunul mers al şcoalei naţionale.

D-l Ministru D. V. Ţoni, însoţit de D-nii I. Macovei — inspector general — şef al Ţinutului, Vladimir Neaga — inspector şcolar şi I. Arhip — preşed. asoc. inv. din jud. Lăpuşna — în inspecţie la şcoala primară din comuna Sângera - jud. Lăpuşna.

(Foto V. Neaga).

In după amiaza aceleiaşi zile, însoţit de autorităţile şcolare şi I. Arhip — preşedintele asoc. învăţătorilor lăpuşneni, d-l ministru D. V. Ţoni a făcut inspecţii inopinate şcoalelor primare din comunele Broasca, Bâc, Mireni, Chetrosu, Neamţ şi Sângera. Pretutindeni a găsit elevi suficienţi, curăţenie, ordine şi toţi dascălii la datorie. La Mireni a inspectat atelierele de fete şi băeţi şi a rămas frumos impresionat mai ales de costumele naţionale în stil basarabean — lucrate de eleve.

D-l director general Stanciu Stoian, a rămas la Chişinău unde a inspectat şcoalele normale, iar la orele 4 p. m. a ţinut

în Sala Eparhială o conferinţă despre cooperaţia şcolară, pe care vom publica-o în extenso în numărul următor al revistei.

D-l Ministru D. V. Ţoni încheind procesul verbal de inspecţie la şcoala primară din comuna Mireni - jud. Lăpuşna, de sub direcţia D-lui Stratu.
(Foto V. Neaga).

În judeţul Orhei

A doua zi — Duminecă, d-l ministru D. V. Ţoni însoţit de d-nii I. Macovei, V. Ciobotaru, Vladimir Neaga, I. Arhip şi Gr. Bălan, a plecat în ţinutul Orheiului. Vizita la Orhei a fost anunţată. La Peresecina, a fost întâmpinat de toţi învăţătorii şi autorităţile satului şi un număr de peste 400 elevi şi eleve, — cei mai mulţi îmbrăcaţi în costume naţionale cusute şi brodate la şcoală. Înaltul oaspe a inspectat şcoala şi atelierele, rămânând pe deplin mulţumit.

La Orhei, de asemeni, i s'a făcut o primire din cele mai entuziaste. A fost întâmpinat de corpul didactic, autorităţi şi elevii şcoalelor. După şedinţa dela Federala cooperatistă, unde a avut loc solemnitatea ocazionată de existenţa celor 20 ani şi un de

d-l ministru D. V. Ţoni a luat cuvântul, d-sa a avut o consfătuire cu învăţătorii din oraş, adunaţi în acest scop în Sala Prefecturii de judeţ. Aci, d-sa a dat lămuriri cu privire la alcătuirea noului buget, asupra politicii de construcţii şcolare şi în special asupra noului suflu ce trebuie introdus în şcoală printr'o organizare temeinică a institutiilor anexe şi învăţământului practic. La sfârşitul conferinţei, d-l D. V. Ţoni a asigurat învăţătorimea că este şi va fi după cum a fost întotdeauna — **în primul rând învăţător şi pe urmă ministru.**

D-l Ministru D. V. Ţoni, D-l Stanciu Stoian - director general al inv. primar şi normal şi D-l I. Macovei — insp. g-ral şef al Ţinutului — în gara Chişinău.

(Foto V. Neaga).

După ce a inspectat scolile secundare din oraşul Orheiu, d-l ministru D. V. Ţoni s'a înapoiat la Chişinău şi în seara aceleiaşi zile a plecat la Bucureşti, fiind condus în gară de autorităţi, corpul didactic de toate gradele şi elevi.

CRONICA

Cărţi:

Lucian Blaga—**Spaţiul mioritic**—ediţia a doua, Oficiul de librărie—233 pag. 90 lei.

Spaţiul mioritic este un mănunchi de probleme foarte interesante prin noutatea lor şi prin claritatea cu care ne sunt înfăţişate de ilustrul autor.

Cu fiecare capitol, din această carte, se aruncă o lumină nouă asupra celor mai noui probleme din domeniul filozofiei, culturii şi a creaţiei artistice.

Spaţiul mioritic—este spaţiul în care iau naştere operele de artă, de gândire,—acesta fiind şi spaţiul în care s'a născut şi trăeşte românul—influenţându-i în mod hotărîtor substanţa fiinţei lui etnice şi spirituale.

„Să ascultăm, — spune autorul — o doină de-a noastră. Şi vom vedea cum orizontul nostru românesc e *plaiul*".

„Plaiul adică un plan înalt, deschis, o coamă verde de munte, scurs molcom la vale.

O doină cântată nu sentimental orăşeneşte, de artiste în costume confecţionate şi nici de ţiganul dela mahala dedat arabescurilor inutile, ci de o *ţărancă* sau de-o *baciţă*, cu sentimentul precis şi economic al cânteculuí şi cu glasul expresie a sângelui, care zeci de ani a urcat munţii şi a cutreerat văile subt îndemnul şi porunca unui destin, evocă un orizont specific; orizont înalt, ritmic şi indefinit alcătuit din deal şi vale".—(pag. 12). Acesta este, spune D-l Lucian Blaga, *„spaţiu matrice"* în care poporul român îşi manifestă creaţiile lui artistice.

„Cu acest orizont spaţial se simte organic şi inseparabil solidar sufletul nostru subconştient, cu acest spaţiu—matrice, indefinit ondulat, înzestrat cu anume accente, cari fac din el cadrul unui anume destin. Cu acest orizont spaţial se simte solidar ancestralul suflet românesc, în ultimile sale adâncimi şi despre acest orizont păstrăm undeva într'un colţ înlăcrimat de inimă, chiar şi atunci când am încetat de a mai trăi pe plaiu, o vagă amintire paradisiacă":

„Pe-un picior de plaiu,
„Pe o gură de raiu...

Acesta este după D-l Lucian Blaga—spaţiu mioritic, ce „se desprinde din linia interioară a doinei, din rezonanţele şi din proecţiunile ei în afară, dar tot aşa şi din duhul baladelor noastre.

Acest orizont nedefinit, se desprinde însă, ceeace e mult mai important, şi din sentimentul destinului, din acel sentiment care are un fel de supremaţie asupra sufletului individual etnic sau supra etnic", (pag. 20).

Acest spaţiu nu este încă bine cristalizat în forme de artă. Totuşi „Solidaritatea sufletului românesc cu spaţiul mioritic are un caracter astupat,

subconştient, de foc îngropat, nu de efervescenţă sentimentală sau de fascinaţie conştientă".

Românul este legat cu acest spaţiu, cum e cu sine însuşi, cu sângele său şi cu morţii săi. Nostalgia *plaiului* se vede în toate formele de manifestare artistică a românului.

Spaţiul mioritic este cadrul larg al determinantelor noastre sufleteşti născute din legătura noastră cu mediul biologic, sociologic şi geografic în care ne-am născut şi am trăit,—statornicindu-ne eul nostru sufletesc naţional etnic

Cartea D-lui Lucian Blaga se încheie cu două capitole tot aşa de interesante:

„Influenţe modelatoare şi catalice" şi „Apriorism românesc", cari proectează o lumină nouă asupra înţelegerii evoluţiei culturii româneşti.

Ce sunt influenţele modelatoare şi catalice? Influenţele modelatoare sunt influenţele exercitate de cultura franceză asupra formelor de exprimare a frumosului în cultura românească, iar influenţele catalice, întocmai ca acele corpuri catalizatoare — care ajută la combinarea corpurilor în natură, dar ele nu se amestecă în noile substanţe plăsmuite, ci rămân separate, tot aşa influenţa culturii germane, spre deosebire de influenţa franceză a determinat curente, dar nu s'a contopit cu sufletul nostru naţional, ci noi ne-am păstrat originalitatea noastră.

Exemple de influenţe catalice avem în cultura noastră pe Gheorghe Lazăr, Titu Maiorescu, M. Kogălniceanu, M. Eminescu.

Acest capitol aduce o contribuţie inedită de-ajuns de preţioasă pentru înţelegerea operei genialului nostru poet Eminescu, în special, şi asupra evoluţiei culturii noastre, în general.

In apriorism românesc, D-l Lucian Blaga ne dovedeşte că „există o vie matcă stilistică, în lumina căreia românismul ne apare ca un ansamblu, conturat din latenţe şi realizări".

Statorniciţi între două lumi, noi românii suntem pe un *„pământ cumpănă"*.

Vom mai reveni însă asupra acestei cărţi odată cu prezentarea altei opere de mare valoare a D-lui Lucian Blaga, care se numeşte „Artă şi valoare". Adăugăm cu o vie satisfacţie că D-l Lucian Blaga este cugetător neegalat de limpede, care ne face cinste neamului întreg.

N. Olaru

Fii om de caracter.—S. Smiels. *Editura Cugetarea, 222 pagini 35 lei. Traducătorul — Al. Calistrat — are dreptate când spune în „Cuvânt înainte" că „Smiels nu a scris o lucrare de geniu, ci de bun simţ", acel bun simţ ce azi lipseşte într'o oarecare măsură nouei generaţii.*

Cărţile sale sunt în mare parte culegeri de pilde din vieţile oamenilor mari, culese cu multă pătrundere şi cunoaştere a vieţii.

Exemplele aduse de Smiels sunt convingătoare, sunt tari, poate că sunt, oarecum, brutale şi totuş ele te umplu de admiraţie pentru acei oameni ce au putut săvârşi astfel de fapte. Cât de mult a spus Bruns fiului său în aceste câteva cuvinte simple:

„Să fii oricând bărbat, chiar dacă punga-ţi va fi goală. Căci fără o inimă curajoasă de bărbat nu meriţi nici măcar o privire". Vorbind de formarea caracterului, ajunge la concluzia că: oamenii de caracter formează naţiunea, că Socrate este mai valoros pentru o ţară decât o provincie întreagă, căci dacă această ţară ar dispărea, nu ar

rămâne pentru omenire atât cât i-a lăsat Socrate.

Naţiunile, a căror indivizi sunt lipsiţi de caracter, cari sunt destrăbălaţi şi leneşi şi cari, mai bine pierd un kilogram de sânge într'o singură luptă, decât un strop de sudoare într'o muncă cinstită (Burton), aceste naţiuni trebuie să dispară depe faţa pământului pentru a face loc popoarelor cu indivizi muncitori şi energici.

Cu această ocazie reaminteşte un caz: „Când Ludovic al XIV l-a întrebat pe Colbert, cum se face că el care domneşte peste o ţară atât de întinsă ca Franţa, nu poate cuceri mica Olandă, ministrul i-a răspuns: Sire! fiindcă mărimea unei ţări nu se sprijină pe întinderea ei, ci pe caracterul poporului care o locuieşte. Sârguinţa, cumpătarea şi energia olandejilor au făcut ca ţara să nu poată fi învinsă de Majestatea Voastră".

Fără caractere individuale bine conturate, nu poate exista, pentru stat, adevărata putere şi viaţă sănătoasă.

In strigătul cu care încheie acest capitol, închinat caracterului, găsim adevăratul adevăr:

Poporul ai cărui membri trăiesc numai pentru sine şi pentru plăceri, cari fiecare în parte se socotesc mici Dumnezei, este un popor condamnat pieirei.

Aceste caractere atât de necesare unei naţiuni se formează în familie. Aici indivizii îşi vor forma terenul prielnic pentru altoirea unei culturi în vederea continuărei civilizaţiei. Căminul şi numai căminul este celula de unde porneşte cultura şi civilizaţia şi după puterea morală ce o exercită asupra membrilor săi, această celulă va forma indivizi morali sau imorali. (Cei şapte ani de acasă, vorba românului).

„Dă copilul tău unui sclav, ca să fie educat, — spune un proverb elen — şi atunci vei avea doi sclavi în loc de unul". Dă familiei o mamă bună şi vei avea oameni buni. Căminul este regatul femeiei (regat ce femeia de azi vrea să-l distrugă), autoritatea ei faţă de copii este nelimitată, mama este exemplul viu pe care cei din jur, îl imită fără să-şi dea seama. Mama este inima familiei, tata este creierul. El este: gândire, ea: simţire.

Şi iarăşi, în susţinerea acestei cauze aduce exemple vii, dintre care citâm:

Tuffnell, într'un raport şcolar, aduce la cunoştinţă următorul fapt constatat de el:

„Intr'o fabrică, unde lucrau foarte mulţi copii, conducătorii se interesau, înainte de a angaja un nou copil, de caracterul mamei acestuia. Dacă informaţiile erau bune, copilul era primit, de caracterul tatei nici nu se vorbea".

Femeia nu a fost creiată pentru a fi un animal de povară, nici pentru a fi podoaba graţioasă a orelor de repaos ale bărbatului, nu a fost creiată nici pentru sine, nici pentru alţii iar datoriile şi îndatoririle serioase pe care le are în viaţă, necesită un spirit cultivat şi o inimă înţelegătoare. Femeia este aceia care prin felul ei de a fi poate distruge sau creia. Atât bărbatul cât şi femeia îşi au menirea lor. Nu cred să fie un avantaj din faptul că femeia se întrece cu bărbatul pe tărâmul cultural sau politic. Din contra, acolo unde femeia a fost sustrasă căminului, rezultatul a fost dezastruos pentru societate.

Să nu se uite că dacă bărbatul poate face să crească într'un loc sterp două boabe în loc de una, femeia trebuie să ştie să împătrească puterea de hrană a acestor două boabe.

Cu aceiaşi putere de convingere con-

tinuă să înşire caz după caz, legând totul într'un ce unitar.

Mă simt în imposibilitate de a găsi termeni potriviţi, cu cari aşi putea reda întreaga comoară de înţelepciune şi adevăr, cuprinse în aceste 222 pagini. Iar când vorbeşte de societate şi pildă, simplicitatea expunerii te impresionează şi puterea de gândire te uimeşte. Vrând ne vrând recunoşti că aceste adevăruri sunt vecinice şi mai tari decât timpul. Oare cine ar îndrăzni să conteste cele spuse de Saint Beuve: „Spune-mi pe cine admiri, ca să-ţi spun cine eşti, cel puţin în ceeace priveşte talentul, gustul şi caracterul tău". Smiels complectează cele de mai sus cu următoarea remarcă:

Dacă admiri oameni de rând, atunci şi caracterul tău este de rând. Dacă admiri pe cei bogaţi, eşti un materialist. Admiri oameni cu situaţii mari şi cu nume, atunci eşti un linguşitor şi un doritor de situaţii de seamă. Admiri însă oameni cinstiţi, curajoşi şi bărbaţi, atunci spiritul tău se aseamănă acestora.

Cea mai nobilă, distinsă dorinţă a oricărui om ar fi să se facă nemuritor trăind în sufletele oamenilor. Şi în sufletul celui mai mizerabil om are loc numai un suflet de caracter.

Paradoxal dar adevărat. Vorbind de muncă ne spune că munca poate fi o povară sau o pedeapsă, dar tot odată trebuie să recunoaştem că fără muncă nu se poate realiza nimic. Dacă s'ar suprima munca, omenirea ar fi hărăzită pieirei. Insă munca practicată fără sens, o muncă lipsită de sistem duce la surmenaj, pe când o muncă sistematizată creiază acea stare de oboseală absolut necesară oricărui organism sănătos, necesară prin faptul că cere repaos. Munca este remediul multor boli fizice şi numai prin muncă putem scăpa de unele stări sufleteşti anormale, ca: ipohondria, plictiseala, tristeţea etc.

Cartea este un isvor nesecat de percepte, maxime şi cugetări. Deşi subiectul acestei opere e disparat şi variat — stilul ei păstrează o nuanţă de suplete şi vioiciune mulţumită căreia cetitul se face cu plăcere. Ar trebui să fie evanghelia fiecărui intelectual, un îndreptar, o călăuză, un rezervor din care să se scoată câte puţin din preţiosul conţinut, pentru fie care zi. E absolut necesară celui ce se respectă şi ştie să-şi respecte semenii.

Petru Ţanţu

———

Gh. T. Dumitrescu — **Călăuza şcoalelor ţărăneşti.** Fundaţia Culturală Regală „Principele Carol" Bucureşti, preţul — 30 lei, — 340 pag.

Inspirată din experienţa făcută — la şcoala superioară ţărănească dela Poiana — Câmpina şi din organizaţiunile similare ale Fundaţiilor Culturale Regale, — cartea de faţă, este un preţios îndreptar pentru întemeierea şcoalelor ţărăneşti la noi în ţară.

Sistematic întocmită — autorul reuşeşte să aducă o lămuritoare deslegare problemei, fiindcă problema şcoalei ţărăneşti este pentru noi o problemă nouă într'un stadiu de organizare.

Cei interesaţi găsesc în această carte atât istoricul şi doctrina pedagogică a problemei, cât şi o programă minimală foarte bine întocmită; de aceea noi o recomandăm cu toată căldura colegilor — şi aducem autorului felicitări pentru felul cum a ştiut să ne înfăţişeze o problemă necunoscută, dar de mare actualitate, cât şi pentru munca ce-a depus.

Ţinem să mai adăugăm că această lucrare, după a D-lui Stanciu Stoian

referitoare la şcoala superioară ţărănească, este a doua carte apărută la noi în ţară.

Cartea Cercurilor Culturale: *B. Iordan, V. Hondrilă, I. Dumitrescu-Pietrari* — ed. *Cugetarea* lei 75.

Am fost hărăziţi să trăim vremuri foarte însemnate pentru neamul nostru, timpuri epocale. Suntem, în momentul de faţă, la o răspântie a vieţii noastre sociale, ca neam şi ţară. Schimbări fundamentale, menite să redreseze întreg complexul problemelor culturale, sociale, politice, se petrec sub privirile noastre. Sunt rodul unui gând Regal şi-al experienţii şi sugestiilor unor oameni de seamă ai ţării: sociologi, pedagogi şi cărturari vestiţi.

La început de clădire nouă a ţării s'a pus încrederea şi în cei chemaţi să frământe aluatul sufletului românesc şi să formeze un om nou, într'un stat nou, în învăţători. Chemarea lor este mare şi într'o câtva hotărîtoare, căci ei făuresc generaţiile ce se ridică, ei plămădesc sufletul naţiunii.

Problemele ce li se pun sunt noi şi variate. Trebue să le cunoască, să se încadreze spiritului lor, cu totul nou şi interesant.

O iniţiere fidelă şi preţioasă în acest sens urmăreşte să aducă variatele şi interesantele capitole ce alcătuesc utila lucrare: *„Cartea Cercului Cultural"* a d. d. B. Iordan, V. Hondrilă şi I. Dumitrescu-Pietrari.

Sunt înmănunchiate, lămurite şi prezentate aci toate problemele practice şi doctrinare, menite să arate calea şi să satisfacă cerinţele activităţii şcolare şi extraşcolare implicate învăţătorului.

Astfel, găsim discutate: Cercul Cultural, Străjeria, Programa analitică, Serviciul Social, Căminul Cultural, Şcoli superioare ţărăneşti, Constituţia, Frontul Renaşterii Naţionale, Manualul didactic, Cursuri şi lucrări noi în pedagogie, Socialismul şi regionalismul ca principiu educativ, Programul şi orarul, etc.

Probleme vitale, osatura de clădire a ţării, arme de luptat pe câmpul de activitate nou deschis. Pentru stăpânirea lor se cere integrare în sensul lor adevărat, pătrundere, cunoaştere şi entuziasm.

Cu claritate şi într'o admirabilă formă sunt clarificate toate aceste chestiuni impuse de noua orientare a vieţii noastre de stat. Autorii — trei tineri colegi învăţători — scriitori, — au pus suflet din sufletul şi înţelegerea lor, au cercetat, studiat aceste probleme, au consultat cărţi, reviste, studii, au audiat conferinţe, s'au pătruns mai întâi ei singuri de actualitatea şi inerenţa problemelor şi apoi le-au aşternut pe hârtie şi pentru alţii.

O lucrare preţioasă şi utilă tuturor colegilor, pe umerii cărora apasă o răspundere destul de mare şi dificilă. Sugestiile şi călăuzirile sincere ce se desprind din aceste pagini sunt de mult folos.

E. Ludwig: Roosevelt ed. *Cugetarea* 309 pag. Lei 80.

Exemplul eroilor omenirii, evocat în pagini de literatură aleasă, constitue pentru orice cititor, mai cu osebire pentru tineret, o literatură plăcută şi atractivă. Există o anumită literatură, mai ales când tineretul doreşte foarte mult să cunoască viaţa cu toate hăţişurile ei, care caracterizează diferiţi eroi ai lumii.

Acest fel de cărţi nu numai că sunt atractive, dar sunt şi instructive-educative, căci influenţează foarte mult

în special pe cei în perioada formării personalităţii lor.

Se cunosc atâtea cazuri, de notorietate mondială, cât de hotărîtoare sunt exemplele eroilor în viaţa unor mari personalităţi mondiale. Astfel, ce influenţă covârşitoare a avut Achile asupra lui Alexandru cel Mare, iar acesta din urmă, la rândul său, asupra lui Iuliu Cezar şi Napoleon I; Ion Gură de Aur asupra Apostolului Pavel!

O seamă de portretizări magistrale a redat cunoscutul scriitor E. Ludwig, neîntrecut în acest gen; gustat cu deosebit interes şi cu plăcere de atâţia cetitori din diferite părţi ale lumii.

Una dintre aceste cărţi, elaborată de Ludwig, este şi „*Roosevelt* (Studiu despre fericire şi putere)".

Dacă celelalte portretizări ale sale erau alcătuite pe bază de documente, lucrări, istorie, având oarecare perspectivă a timpului, aceasta, pe care o prezentăm acum, a fost elaborată după natură, studiind omul în plină acţiune, privind direct realitatea.

Roosevelt este astăzi un nume ce şi-a cucerit un loc în istoria omenirii. Prin acţiunile sale virtuoase şi creatoare, însuşiri ale unei personalităţi puternice, a ajuns ca să fie ascultat şi aşteptat cuvântul său în multe şi variate prefaceri ale omenirii. Este una dintre figurile reprezentative ce caracterizează eroul, ce luptă înversunat pentru binele a lor săi, pentru înălţarea patriei, pentru propăşirea omenirii.

Toată desfăşurarea acestei vieţi, interesante şi bogată în întâmplări şi acţiuni de tot felul, dela naştere şi până în zilele noastre, cu toate laturile ei caracteristice, este prinsă în această admirabilă carte.

O carte ce merită a fi citită de cât mai mulţi şi mai ales de tineret. *Cugetarea* merită toate laudele pentru o asemenea carte.

Florian Stănică

Pia Alimănişteanu: Dobrogea (File trăite) Scrisul românesc.

Sunt preţioase şi utile, cum şi educative, cărţile în care se evocă amintiri din trecutul prăfuit, în care sunt prinse frânturi din sufletul nostru românesc, în care sunt redate peisagiile neîntrecute ale ţării noastre. Iubesnesc cunoaşterea de noi înşine, cunoaşterea ţării şi preţuirea ei; iscă sentimente alese în sufletul cititorului.

O astfel de carte este „*Dobrogea*"— tipărită în excelente condiţii tehnice de ed. *Scrisul Românesc* (Craiova) — a d-nei Pia Alimănişteanu.

Sunt colecţionate în această interesantă carte peste treizeci schiţe, în care sunt evocate, descrise şi povestite locuri din Dobrogea, obiceiurile, frământările sufleteşti ale celor c e pulează aceste interesante peisagii, — băştinaşi şi colonişti, — diferite întâmplări, mentalităţi, într'o plăcută şi atractivă limbă literară.

Cititorul, mai ales cel tânăr, îşi va face o imaginâ clară, va înţelege mult mai aproape de realitate acest pământ al ţării noastre, cum şi sufletul ce celor se sbat în Dobrogea noastră, atât de puţin cunoscută şi preţuită.

Punând suflet, înţelegere şi dragoste în redarea acestor antrenante şi preţioase schiţe, ne redă cu multă fidelitate un colţ al ţării, în deosebi pe cel din jurul Agigei şi Constanţei, în plăcute bucăţi literare.

Ne-au plăcut în deosebi schiţele: *Rustem Bostangiul, Arămarul din Küstenge, Fata Hogei*, ş. a.

Cartea aceasta se recomandă celor dornici de a-şi cunoaşte ţara şi pe semenii lor din diferite unghiuri ale ţării şi în deosebi tineretului şcolăresc.

Florian Stănică

Reviste:

Ramuri—Martie—Aprilie N.ı 3—4 Craiova.

Număr înzestrat cu un material literar ales cu multă îngrijire. Remarcăm versurile: „Cuiă veche" semnată de Doina Bucur, unde, pana de veritabil poet, reuşeşte să evoace vremurile trecute, amuţite ca paşii, printre crenele.

D-l G. Roiban aduce miros de fum pornit din focul aţâţat de cărăuşii ce s'au oprit la popas de noapte pe malul Dunării, sub cerul ce svârle stele în oglinda apei — împletind umbrele din luncă cu smeii şi haiducii basmelor spuse în ceas de odihnă.

Versurile sunt line ca apa Dunării noaptea, şi pline de cântec de leagăn.

Semnează schiţe şi nuvele: C-S. Făgăţel, C. Congopol, M. Ioanid, George Fonta.

* * *

„Sănătatea" în al 30-lea an de apariţie a apărut pe luna Mai, cu un sumar deosebit de variat şi interesant închinat *muncii.*

Colaboratori aleşi semnează studiile şi articolele din acest număr, dintre cari notăm pe: Prof. Dr. N. Minovici, Dr. I. Făgărăşanu, Prof. Dr. Em. Eleftérescu, Dr. Sigma, Dr. V. Sergiescu, Maria H. Furtună, Dr. St. Ichim, Dr. Galian, Dinu Soare, C. Barcaroiu, Dr E. Scărlătescu, Dr. Sam Watts, etc., etc.

Prezentată într'o formă technică ireproşabilă, cuprinsul revistei *„Sănătatea"*, interesează pe oricine, fiind de cel mai mare folos pentru toate vârstele, pentru toate straturile sociale.

* * *

Neamul Românesc—Maiu 1939. Semnează scurte articole cu caracter general D-nii N. Iorga, I. Agârbiceanu, Vasile Nelea, Aurel Stino, etc.,

* * *

Revista ştiinţifică—Nr. 1 pe Ianuarie—Martie 1939.

Cu un bogat sumar ştiinţific-medical. D-l George Mortocan semnează „Aplicaţia fenomenului de difracţie al razelor X la studiul metalelor şi aliajelor".

G. Alexa—tratează problema fibrelor artificiale. Dr. I. Gheorgiu—aduce „observaţii asupra unei epizotii de cancer la şoarecii albi". D-nii C. Lacriţian, Andrei Ineze, Ilie I. Popa semnează articole de o valoare ştiinţifică incontestabilă.

* * *

Şcoala Albei—Revista asociaţiei înv. din Alba-Iulia—Nr. 4 pe Aprilie. Ca de obiceiu, forma foarte îngrijită. Remarcăm: „Metoda centrelor de interes"—semnat de D-l George Cucu.

* * *

Duh Nou Nr. 3 şi 4 pe Martie—Aprilie. Revista asociaţiei înv. din jud. Tutova.

Un număr îngrijit şi ca formă şi ca fond. Materialul repartizat judicios, articolele semnate de D-nii G. Constandache (versuri) C. T. Moroşanu, Ioan Chiceş G. D. Iorgulescu (serviciul social) I. Ghimpu (poezia intimă a lui Şt. O. Iosif) sunt tratate cu claritate.

———

Buletinul Serviciului Social—Nr. 1 Martie 1939. — Anul I, — *„o adevărată unealtă de muncă"* după cum îi place să se definească, acest buletin s'a născut din nouă organizaţie socială dela noi din ţară.

„Serviciul Social". Numărul de faţă cuprinde Legea Serv. Social, deciziile prin care se numesc conducătorii pe ţinut şi judeţ şi tabelul Căminelor din întreaga ţară.

Constatăm că în judeţul Lăpuşna sunt 100 (una sută) Cămine Culturale; *destul de îmbucurător.*

Salutăm apariţia acestui buletin, cu atât mai mult cu cât ne punem în Serviciul Social — pe care vrea să-l deservească — nu numai toată nădejdea noastră, dar şi credinţa noastră de mai bine.

Suceava — Anul I, Nr. 70. — 27 Martie 1939.

Număr festiv închinat Hotinului, — organ zilnic al Ţinutului *Suceava*, răspânditor de graiu, simţire, faptă şi gând românesc" — 3 lei. Director *Romulus Cândea* — profesor universitar, Tipografia Mitropolitul Silvestru *Cernăuţi, Piaţa Unirii, 3.*

Cinstea cernăuţenilor şi tuturor acelora din părţile locului ce se ostenesc cu editarea acestui *„organ"* de presă, este binemeritată.

Cu variaţie de material, cu deosebită grijă aleasă, — gazeta *Suceava* este poate cea mai bună foaie de provincie, care răspunde şi chemării dar şi condiţiunilor cerute de o presă serioasă. Îi dorim viaţă cât mai lungă şi necontenit spor.

N. O.

* * *

Însemnări ieşene — sub conducerea d-lor: M. Sadoveanu, M. Codreanu şi Gr. T. Popa — Iaşi.

Ultimul număr este închinat d-lui Mihail Sadoveanu — cu prilejul înmânării diplomei de *„Doctor honoris causa"* — acordată de Universitatea ieşană. Semnează articole închinate marelui sărbătorit, d-nii I. Mironescu, Traian Bratu, M. Carp, I. Theodoreanu, Octav Botez, etc., etc.

D-l Constantin Mureşeanu vorbeşte despre „Aspecte pedagogice în literatura lui Mihail Sadoveanu". Vom reproduce în numărul viitor articolul în întregime, dat fiind importanţa conţinutului şi personalitatea sărbătoritului. Ne mulţumim azi a releva constatarea făcută de d-l Mureşeanu, când ajunge la concluzia că opera marelui scriitor Mihail Sadoveanu — constitue o ceremonie religioasă şi naţională.

— — —

— Am mai primit la redacţie în ultimul moment:

Gândirea—Anul 17-lea—Nr. 5 pe Mai 1939.

Semnează diferite articole şi versuri d-nii Nichifor Crainic, Donar Munteanu, Radu Gyr., George A. Petre, Septimiu Ţucur, Ion Pillat, N. Roşu, Elisabeta Henţia, etc., etc. Număr închinat frumuseţii naturii.

Vom reveni în numărul viitor.

Convorbiri literare—Anul LXXI —Nr. 3. Director: I. E. Torouţiu. Semnează: Al. Naum, T. Antonescu A. Cotruş, N. Iorga, G. Murnu, G. M. Vlădescu, I. E. Torouţiu, etc. etc. Un număr foarte îngrijit ca tehnică şi parte redacţională şi despre care vom vorbi la loc de cinste în numărul de pe lunie.

Şcoala bănăţeană—Revista Asociaţiei înv. din Timiş—Torontal. Anul XXV Nr. 7 şi 8.

Straja Neamului—organ al Ligii Culturale—Chişinău—Anul III Nr. 3 şi 4.

— — —

Poşta redacţiei

D-l **I. Pană** *este rugat să ne comunice adevăratul său nume, deoarece redacţia nu poate descifra semnătura originală.*

* * *

D-lui **Florian Stănică** — *mulţumim şi primim cu plăcere colaborarea D-stră.*

* * *

Universitatea „Ferdinand I" Cluj. *Rugăm să ne comunicaţi din nou ce numere ale revistei noastre lipsesc din biblioteca Universităţei, pentru a vi le putea expedia.*

* * *

D-lui **Ilie Izbăşescu**, *aşteptăm colaborarea D-stră.*

* * *

Publicăm cu plăcere versuri şi schiţe literare şi aşteptăm tributul învăţătoresc în această direcţie.

* * *

D-lui **Stratan Petre.** *Articolele D-tră sunt bine venite. Aşteptăm altele.*

* * *

D-lui **I. Cârlan**—*Chirova jud. Tighina. Vă expediem acest număr—conform rugămintei ce ne-aţi făcut. Suntem dispuşi să vă expediem numerele în restanţă, în cazul că ne veţi achita abonamentul.*

* * *

D-lui **Leviţchi Xenofont** — *Bahu, Orheiu. Rugăm să ne comunicaţi din nou dacă vă putem considera ca abonat la revista noastră.*

* * *

D-rei **Stepaniuc Irina** — *cu prima poştă vă expediem numerele în restanţă.*

———

Buletinul profesional

Străjerie

Sănătate!

Nu e cuvânt nou. Şi totuşi, exprimă atâta fericire. Il exprimau părinţii noştri. Il exprimă şi azi sătenii noştri. Moldoveanul ca şi Olteanul, Bucovineanul, Munteanul ca cel din ţinutul Ardealului, îl exprimă cu aceiaşi dărnicie.

Este urarea, este mulţumirea, este dorinţa sinceră, curată a ţăranului nostru să te întâmpine cu *Sănătate*. Este urarea Românului de pretutindeni.

Niciodată însă acest cuvânt n'a vibrat cu atâta intensitate şi mulţumire sufletească, niciodată n'a electrizat ca azi mai cu seamă fiinţa tineretului laolaltă, dela sate ca şi dela oraşe.

Acasă ca şi la şcoală, pe străzile târgurilor ca şi pe uliţele satelor, tineretul de toate vârstele te întâmpină spunându-ţi cu o voioşie fără de seamăn *Sănătate*.

Cu ochii scânteietori de mulţumire, cu faţa îmbujorată de o bucurie curată, când spun *Sănătate*, îţi fac impresia că-ţi dau suflet din sufletul lor.

Sunt cei mai fericiţi „oameni".

Şi sunt cei mai fericiţi pentrucă au prilejul să-ţi facă ei cea dintâi şi cea mai frumoasă urare: *Sănătate*.

* * *

Aici e marea înţelepciune a Aceluia care, după falanga cea mare a întregitorilor de neam, şi-a pus nădejdea în

falanga cea de neînvins a consolidării de totdeauna a Românismului biruitor.

Dând fiinţă străjerismului, Suveranul a dat suflet din sufletul Naţiunii, împământenind ce e mai bun, ce e mai de preţ, cu e mai sublim dela părinţii noştrii, dela ţăranul nostru, care, cu toate durerile şi necazurile ce-l înăbuşe, a rămas totuşi fiinţa cea mai neîntinată: *Sănătate.*

* * *

Ne este încă în minte marea sărbătoare străjerească, prilejuită mai dăunăzi de jurământul de credinţă al celor peste treizeci de mii de străjeri şi străjerite, care s'au înfăţişat cu atâta minunăţie, cu atâta suflet curat, cu atâta iubire în munca lor, dând pilda celei mai admirabile lecţii de educaţie morală şi civică.

* * *

Viitorul ţării,—spune Suveranul,— se sprijină pe copiii de azi. Deci sufletului lor, creşterii lor trebuie să îndreptăm gândurile şi sforţările noastre.

Învăţătorimea şi profesorimea au o sarcină grea dar frumoasă şi pe acestea Suveranul şi-a pus toată nădejdea.

Străjeria nu este şcoala de carte, ea este şcoala vieţii pentru un neam întreg.

Străjerii de azi sunt pietrele de temelie pe care se va clădi o Românie mai bună.

In lozinca *„credinţă şi muncă pentru Ţară şi Rege"* şi în slujba unui naţionalism constructiv, străjerii de azi sunt chezăşia României de mâine, neclintită în hotarele ei fireşti.

Sănătate!

P. C.

O mare şi unică demonstraţie şcolară la sfârşit de an şcolar

Şcoala basarabeană sub toate aspectele

Ştiinţa şi practica educaţiei, care formează baza profesională a învăţătorului, face progrese destul de repezi. Nouile stări sociale impun sarcini din ce în ce mai cu răspundere corpului învăţătoresc, aşa încât este o datorie de onoare a fiecărui membru din corpul didactic a fi în curent cu cele mai recente metode pedagogice şi a cunoaşte precis tendinţele şi directivele actuale ale învăţământului primar, aşa cum rezultă din ordinea cea nouă.

Cursuri speciale

In acest scop, după cum am anunţat de altfel la vreme, inspectoratul şcolar va organiza în timpul verii, cursuri speciale pentru învăţătorii din cuprinsul Ţinutului Nistru. Conferenţiari calificaţi vor trata subiectele de actualitate ale pedagogiei şi ale învăţământului primar, iar personal cu pregătire specială va da îndrumări practice în vederea perfectării instituţiilor anexe şcoalei, ca: muzee, biblioteci, cooperative şcolare, lotul demonstrativ, învăţământ practic, etc.

Demonstraţia şcolarilor din Ţinutul Nistru

In zilele de 10, 11 şi 12 Iunie, a. c. se va organiza în Chişinău o mare demonstraţie a şcolilor primare din Ţinutul Nistru, cu scopul de a arăta opiniei publice preocupările actuale ale învăţământului primar şi de a înfăţişa corpului didactic exemple reuşite de muncă, tot atâtea sugestii şi îndemnări dinamice pentru viitor.

După cum arătam şi cu altă ocazie, această mare şi unică demonstraţie va cuprinde două părţi distincte: una expozitivă şi alta demonstrativă, ambele evidenţiind pe cât posibil caracterul nouei programe analitice a învăţământului primar.

Pentru o cât mai temeinică conlucrare

Avându-se în vedere o cât mai bună conlucrare, tocmai pentru perfectarea acestei mari manifestări, inspectoratul şcolar primar al Ţinutului Nirtru a pornit la lucru.

Astfel în prezenţa d-lor inspectori şcolari I. Iacob, Vladimir Neaga, revizor şcolar D. Barbu şi a d-nei A. Mircea—inspectoarea grădinilor de copii, d. V. Ciobotaru, inspector general şcolar a convocat în şedinţă extraordinară pe directorii şi directoarele şcoalelor primare şi grădinilor de copii din municipiul Chişinău.

D-l Inspector general V. Ciobotaru a schiţat planul de lucru şi făcând atentă învăţătorimea de chemare ce o are, a cerut tot concursul, pentru ca manifestarea să obţină rezultatele dorite.

Coordonarea activităţii

Pentru o cât mai raţională organizare, în urma propunerii d-lui V. Ciobotaru, s'au alcătuit 4 secţii după cum urmează:

Secţia I: Organizarea pavilionului expoziţiei: preşedinte I. Arhip, membri: I. Burlacu şi M. Braga (subsecţia lucru manual băeţii), d-nele Liubovi Arhip şi Maria Sârbu (subsecţia lucru mână fete), d-na N. Zaharescu şi d-ra Vera Zugravu (subsecţia şc. copii mici), V. Harea, Maria Pilici şi S. Smorjevschi (subsecţia lucrări personale ale învăţătorilor), I. Arhip şi Gr. Bălan (subsecţia act. asociaţiilor profesionale).

Secţia II: Organizarea găzduirii corurilor, elevilor participanţi şi a oaspeţilor: preşedinte Marcu Ţiganu; membri: Andrei Albu şi Alex. Alexandrescu

Secţia III: Organizarea festivalului artistico-cultural: preşedinte Al. Chiriţă; membri: V. Voiciulis, N. Marian, d-nele Maria Roznovschi şi V. Zaharova.

Secţia IV: Organizarea propagandei şi amenajări decorative: preşedinte P. Crihan, membri; d-nele Elena Sovietov, Eugenia Moscaliuc şi Maria Damaschin.

Toate aceste secţiuni vor lucra aparte şi colectiv sub supravegherea şi directiva următorului comitet de conducere, alcătuit din următoarele persoane: preşedinte—un delegat al inspectoratului şcolar, membri: I. Arhip, P. Crihan, Al. Chiriţă, Marcu Ţiganu, la care se adaogă preşedinţii asociaţiilor învăţătoreşti şi revizorii şcolari din cele 4 judeţe din Ţinutul Nistru.

Evoluţia şcoalei basarabene

In cadrul marei demonstraţiuni şcolare, o latură deosebită, atât ca importanţă pentru rostul şcoalei naţionale cât şi ca originalitate, o va prezenta secţiei de studii, documentări şi statistică asupra evoluţiei şcoalei primare din cuprinsul Ţinutului Nistru. Această secţie va cuprinde lucrări care vor reprezenta aspecte grafice şi expozitive din trecutul şcoalei basarabene—dela primele şcoli înfiinţate sub dominaţiunea rusă şi până acum. O extindere mai largă, desigur se va da perioadei de timp; dela unire încoace. Toate fenomenele şi stările şcolare din acest timp recensământ, înscriere, frequenţă, curs complimentar, învăţământ practic, etc. vor fi înfăţişate în ordinea evolutivă prin studii documentate grafice, diagrame, etc.

Pentru a prezenta la această manifestare şi stadiul actual al învăţământului primar, aşa cum s'a desfăşurat în anul şcolar curent, inspectoratul Ţinutului Nistru a întreprins o largă anchetă şcolară culegând şi centralizând date referitoare la populaţia şcolară, repartizată după diferite categorii: şcolare, sociale, economice, biologice etc; la localuri, mobilier, grădini, loturi şi fonduri de întreţinere; la organizarea şi funcţionarea instituţiilor—anexe şcoalei, care au luat fiinţă în cursul acestui an şcolar, potrivit nouei programe analitice (cooperativă şcolară, bibliotecă, muzeu, farmacie, atelier, cantină, pepinieră, lot demonstrativ, posturi de higienă, echipe sportive, echipe de teatru, coruri, comunităţi de muncă.)

Activitatea extraşcolară a învăţătorilor

Un deosebit interes vor prezenta rezultatele acestei anchete şcolare referitoare la activitatea extraşcolară a învăţătorului.

Se va arăta aci munca pe care o desfăşoară corpul didactic primar în cadrul căminului cultural, organizaţiilor premilitare, străjeriei, ofensivelor sanitare, cooperaţiei săteşti şi a altor diferite instituţii sociale, economice şi culturale ale satului.

Se va putea vedea cu această ocazie, că aproape întreaga viaţă spirituală şi economică a statului românesc este susţinută cu munca, elanul şi jertfa învăţătorului român.

Activitatea Asociaţiilor învăţătoreşti

Un loc deosebit va ocupa pavilionul — în care se va înfăţişa activitatea asociaţiilor profesionale ale învăţătorilor din Ţinutul Nistru.

După cum se ştie, învăţătorii din fiecare judeţ sunt înjghebaţi în câte o asociaţie profesională, care urmăreşte scopul de a activa în două direcţii: atât îmbunatăţirea vieţii material e a învăţătorului, cât şi prefecţionarea lui didactică şi culturală

Ridicarea satului prin contribuţia învăţătorului

In acest scop, asociaţiile au înfiinţat încă de mult cooperative, bănci, biblioteci, cămine, internate, societăţi de ajutor mutual, publicaţii, cursuri de perfecţionare.

In cadrul acestor instituţii, învăţătorimea lucrează zi de zi nu numai pentru consolidarea vieţii personale, ci prin aceasta contribuie într'o largă măsură şi la o mai bună închegare şi organizare a vieţii sociale în genere, mai ales a celei dela sate.

Este ştiut astfel, că spiritul cooperatist a pornit şi este susţinut de slujitorii şcoalei.

Activitatea culturală, în genere, inclusiv acea din cadrul Fundaţiilor Regale, se bizuie, de asemeni, aproape în mod exclusiv pe munca şi elanul învăţătorului.

Este bine ca opinia publică să cunoască această muncă şi să înţeleagă valoarea ei.

Acesta este, de altfel, şi scopul organizării pavilionului asociaţiilor profesionale a învăţătorilor.

Reînvierea cântecului şi jocului basarabean

In cadrul acestei manifestări de sfârşit de an, inspectoratul şcolar primar a luat, între altele, lăudabila iniţiativă de a organiza un concurs de coruri, la care vor participa elevii şi elevele şcoalelor primare din cele 4 judeţe ale Ţinutului Nistru.

Ideia organizării acestui concurs urmăreşte două scopuri:

Un scop educativ

1. Acela de a stimula predarea cântului în şcoalele primare şi de a ridica acest obiect în cadrul practicei şcolare la locul educativ de mare importanţă, aşa cum i se atribuie de altfel în noua programă analitică.

2. Acela de a reînvia pe această cale vechile cântece basarabene.

In acest scop, inspectoratul şcolar a luat contact cu d-l V. Popovici, profesor de muzică, un cunoscut colecţionar de folklor muzical şi cu ajutorul d-sale a întocmit un repertoriu de cântece româneşti basarabene, care nu au fost până acum armonizate şi deci necunoscute marelui public şi le-a trimis tuturor şcoalelor din Ţinut. Parte din repertoriu va fi executat în ansamblu de toate şcoalele participante la concurs, iar parte va fi executat de şcoli prin concurenţă individuală.

O faptă demnă de urmat

Este un început de reînviere a cântecului basarabean, prin această iniţiativă, — şi cu atât mai lăudabil, — cu cât inspectoratul şcolar primar nu s'a limitat numai la această acţiune — mai mult sau mai puţin ocazională, ci urmărind scopul de a statornici definitiv cântecul românesc în uzanţa educativă a şcoalelor a întocmit o colecţie complectă de cântece basarabene armonizate pe 2 – 3 şi 4 voci şi care cu sprijinul material al Rezidenţiei Ţinutului Nistru, va fi tipărită în mii de exemplare, urmând a fi trimisă în mod gratuit tuturor şcoalelor.

Şi jocurile româneşti

Dar cântecul în popor — întotdeauna este întovărăşit de joc. De aceea, inspectoratul şcolar primar, în aceiaşi intenţiune, a dat instrucţiuni şcoalelor primare din Ţinut să înveţe cu elevii şi diferite jocuri româneşti din Basarabia, trimiţându-le totodată o colecţie de asemenea jocuri culese dela Gheorghe Madan, neobositul şi apreciatul culegător a tot ce este producţie folkloristă basarabeană.

Interesant este şi plin de duioşie momentul revederii dintre d. Madan şi organele şcolare.

D. Madan era bolnav în spital. Deşi în stare îngrijorătoare, atunci când organele şcolare i s'au adresat, d-sa nu s'a mulţumit să facă numai descrierea verbală a jocurilor, ci a părăsit patul pentru un timp destul de îndelungat — cu toată împotrivirea medicilor, şi în sunet de fluier a reprodus cu deamănuntul toate figurile jocurilor cunoscute de d-sa. Fapta naţionalistului basarabean Madan mai are nevoie oare de vreo explicaţie ?

Insemnări străjereşti

Organizarea şi funcţionarea coloniilor de vară

Nr. 2390—939

I. In conformitate cu art. 29 al legei publicate în M. O. Nr. 297 din 21 Decembrie 1938 — (Legea „Straja Ţărei") nimeni nu poate organiza şi pune în funcţiune vre-o colonie de orice categorie şi sub orice denumire fără aprobarea prealabilă a Com. Straja Ţării.

Toate aceste colonii sunt supuse controlului şi supraveghierei Străjii Ţării prin organele respective. Fac excepţie coloniile organizate de Ministerul Aerului şi Marinei, Apărărei Naţionale sau Serviciul Social.

II. Straja Ţării a stabilit că au dreptul de a organiza colonii de vară : instituţiile de stat, comitetele şcolare, instituţiile particulare cu sau fără personalitate juridică, având la bază o

activitate de asistenţă socială, instituţiile particulare creiate în ultimul timp cari au obţinut personalitate juridică.

Coloniile vor putea fi pentru recreaţie, *cu copii sănătoşi,* pentru convalescenţă, *cu copii debili şi* pentru tratament *cu copii suferinzi.*

In coloniile subordonate Străjii Ţării vor putea lua parte persoane ce depăşesc vârsta de 18 şi 21 ani.

III. Condiţiunile pentru obţinerea autorizaţiilor de funcţionare :

a) Nu se admit colonii mixte care să funcţioneze cu o conducere comună, fie în acelaş local, fie în localuri apropiate.

b) Persoanele de conducere vor fi la băieţi bărbaţi — la fete femei. La copiii de cl. primare se admite personal femenin.

c) La coloniile de fete personalul va fi numai femenin.

d) Se va lua dela Serviciul Sanitar al localităţei respective o dovadă, prin care să se constate că apa este potabilă.

e) La fiecare grup de 50 copii va fi în mod obligator — un comandant străjer.

f) Organizatorul coloniei va adresa o cerere către Falanga străjerilor (relor) — şoseaua Bonaparte Nr. 8.

In cazul că colonia va funcţiona o lună cu băieţi şi o lună cu fete se vor face cereri pentru aprobarea la fiecare în parte.

Cererea trebuie să cuprindă :

1. Numele şi adresa conducătorului (oarei), efectiv cel al coloniei.

2. Localitatea unde va funcţiona colonia.

3. Gara cea mai apropiată şi posibilităţile de transport dela gară la colonie.

4. Unde se va instala (clădire, cabană, corturi).

5. Capacitatea de cazare a coloniei.

6. Durata coloniei.

7. Felul participanţilor (băieţi, fete) efectivul.

8. Numele şi adresa medicului.

9. Numele comandantului străjer propus.

10. Modalitatea asigurărei mijloacelor de existenţă, taxa pe care fiecare participant este obligat a o plăti.

Cererile se vor trimite cu 45 zile înainte. Colonia este obli-

gată de a retribui pe comandant cu 2000 lei lunar, iar ajut. com. cu 1200 lei plus transport şi întreţinere.

Copiii din colonie vor fi organizaţi străjereşte şi supuşi regulelor respective.

Controlul coloniei se face de către organele legiunei pe teritoriul cărei este instalată colonia.

Com. Fal. Străjerelor, **V. Litzica**
Com. Fal. Străjerilor, Maior **I. Dimăcescu**

* * *

Legiunea Străjerilor Lăpuşna organizează în vara acestui an, cursuri de iniţiere pentru şefii de cuib. Aceste cursuri vor funcţiona la Sergheieşti şi Hânceşti.

Vor putea participa la aceste cursuri câte 2 şefi de cuib depe lângă fiecare stol din judeţ şi oraş.

Întreţinerea e de 40 lei pe zi cu transport gratuit (pe baza unei foi de drum). Fiecare participant e obligat să aibă echipamentul complect.

Pentru relaţii detaliate comandanţii de stol se vor adresa Comandamentului Lăpuşna.

* * *

Comandamentul Legiunei a intervenit către Serviciul Social ca pe viitor comandanţii străjeri ce funcţionează efectiv să fie dispensaţi de cursurile pentru formarea comandanţilor de echipe sociale.

* * *

Relativ la internarea în spital pentru care se solicită gratuitate sau reducere, se comunică, că acestea se fac numai prin serviciul sanitar al Com. Străjii Ţării.

* * *

Se aduce la cunoştinţă că începând cu data de 25 Aprilie 1939 — vânzarea insignelor de metal mari şi mici, a paftalelor, censoanelor de mătase, nasturilor şi cuelor pentru eghileţi se va face prin Ţinutul Străjeresc Nistru.

* * *

Dat fiind faptul că programul pentru Mai şi Iunie nu va fi distribuit decât şcoalelor străjerite — spicuim ind acest program cele ce credem că sunt necesare în vederea realizărei săptămânei străjereşti, 8 Iunie etc.

Strângerea plantelor medicinale

MAI

Cozi de vişine şi de cireşe amare, *se usucă în straturi şi la umbră. Nu se amestecă la un loc. Ceaiul preparat din ele e diuretic.*

Iarba de coada şoricelului — *ramuri cu frunze şi flori din vârfurile dela planta coada şoricelului. Se usucă ca mai sus. Ceaiul linişteşte tusea.*

Foi de podbal — *se culeg frunzele, se usucă ca mai sus. Ceaiul linişteşte tusea.*

IUNIE

Flori de soc *se culeg cu codiţe în zile de soare. Se usucă imediat după culegere. Ceaiul e sudorifer.*

Foi de măsălariţă — *buruiană otrăvitoare, frunzele se culeg când înfloreşte planta. Se culege numai pentru comerţ.*

Foi de mentă — *se culeg vârfurile. Ceaiul e bun contra durerilor de stomac.*

Iarba de sunătoare *(pojarniţă) se culeg vârfurile. Ceaiul aduce alinarea boalelor de intestine, ficat şi rinichi.*

Cimbru — *ramuri cu frunze şi flori. Ceaiul se întrebuinţează la anemie sau mistuire grea.*

Mătrăguna — *plantă otrăvitoare — se va culege numai pentru comercializare.*

Săptămâna străjerilor

Săptămâna dela 1—7 Iunie inclusiv, este rezervată activităţei străjereşti.

Joi 1 Iunie 1939 zi închinată localităţei. Se va plivi iarba şi grădina, se vor curăţi monumentele, se va îngriji cimitirul şi se va îngriji locul din faţa unităţei.

Zi închinată sănătăţii

Vineri 2 Iunie 1939

Jocuri şi antrenamente.

Zi închinată naturei

Sâmbătă 3 Iunie 1939

Excursii în locuri pitoreşti. Se vor îngriji pomii şi florile.

Zi închinată bisericei şi familiei

Duminecă 4 Iunie 1939

Daruri pentru părinţi; familia va asista la ceremoniile străjereşti din acea zi. Biserica.

Zi închinată tradiţiei

Luni 5 Iunie 1939

Jocuri naţionale, vizitarea bisericilor, muzeelor sau localităţilor. Se vor face culegeri de cântece şi basme.

Zi închinată solidarităţii

Marţi 6 Iunie 1939

Repetiţia programului pentru 8 Iunie. Se vor împărţi ajutoare, se vor vizita bolnavii bătrâni. Se vor face donaţii pentru Straja Ţării.

Zi închinată muncii şi sufletului strajeresc

Miercuri 7 Iunie 1939

Se va vorbi de marile realizări de pretutindeni. Copiii vor fi lăsaţi cât mai liberi pentru a se odihni în vederea serbării de a doua zi.

Până la hotărîrea Comitetului Central, Secretariatul general al Asociaţiei generale a Învăţătorilor din România a fost încredinţat d-lui Mircea Ispir, învăţător detaşat în Comandamentul Straja Ţării.

* * *

Universitatea Populară „Nicolae Iorga" Vălenii de Munte

Anul acesta Universitatea îşi deschide cursurile în ziua de 15 Iulie, sub conducerea D-lui Profesor N. Iorga.

Durata este de o lună şi cursurile pot fi frecventate de profesori, preoţi, învăţători, studenţi precum şi de către elevii şi elevele din ultimul an ai liceelor, seminariilor teologice, şcolilor normale, etc.

Pe lângă Universitate s'a organizat o cantină, unde pentru suma de lei 1.300 se poate lua masa. Un loc în căminele organizate de Universitate costă 200 lei pe lună. Fie care participant va lua cu dânsul cele necesare pentru schimb şi învelit. Banii pentru Cantină şi Cămin (1500 lei) se primesc pe adresa: D-lui Constantin R. Vasilescu, B-dul Schitu Măgureanu Nr. 1, Bucureşti.

In cadrul acestor cursuri vor conferenţia distinşi profesori universitari şi secundari. Persoanele ce au plătit taxele specificate au reducere pe C. F. R.

SUMARUL

Orientarea profesională şcolară . . *N. Dragomir*
Africa modernă . . . *G. Raşcu*
Iohann Gotlieb Fichte şi misionarismul său naţional . . . . . *C. Cumpătă*
Calităţile unui învăţător . . . . . *D. Barbu*
Repartizarea posturilor în înv. primar *P. Crihan*
Gimnastica respiratorie şi băile de soare *P. Ţanţu*
D-l Ministru D. V. Ţoni la Chişinău—*(reportaj ilustrat)*

CRONICA

CĂRŢI: Lucian Blaga: *Spaţiul mioritic* (N. Olaru). S. Smiels: *Fii om de caracter* (P. Ţanţu). G. T. Dumitrescu: *Călăuza şcoalelor tărăneşti* (N. O.). B. Iordan, V. Houdrilă, etc.: *Cartea cercurilor culturale* E. Ludwig: *Roosevelt*. Pia Alimăniţeanu: *Dobrogea*. (Florian Stănică).
REVISTE: Ramuri; Sănătatea; Neamul Românesc; Revista ştiinţifică; Şcoala Albei; Duh Nou; Buletinul Serviciului Social; Suceava; Însemnări ieşene
POŞTA REDACŢIEI.

BULETIN PROFESIONAL

„ŞCOALA BASARABEANĂ"

Apare lunar, afară de lunile Iulie şi August

Revista apare sub conducerea următorului comitet de redacţie:

Arhip I., Barbu D., Bălan Gr., Crihan P., Dragomir N., Neaga Vl. şi Ţanţu P. — secretar de redacţie.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
„Casa Învăţătorului", str. I. C. Brătianu, Nr. 87-a
CHIŞINĂU
Telefon 1839

Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază

ABONAMENTUL ANUAL:

Învăţătorii din judeţ şi municipiu . . . . . lei 100
„ „ alte judeţe . . . . . lei 120
Instituţiile . . . . . lei 200